

Tööd, pensioni, haridust igaühele!

Kadri Simson:
Töökohti luues
tuleme kriisist
välja! Lk 4

Rein Müllerson:
Demokraatia
võimalikkusest
Kõrgõzstanis
Lk 8

**Valga linnapea
Ivar Unt tahab
pensione
vähendada Lk 3**

**Heldur Jõgiojast
jäi helge
mälestus
Lk 11**

1. mail kõik meele- avaldusele Toompeale

Tule ja avalda meelt tööpuuduse ja pensioniea tõstmise vastu!

1. mail töötavate inimeste päevana hakati tähistama USA-s Chicagos 1886. aastal. Täna on USA-s käigus Obama plaan töökohtade loomiseks. Teeme ka Eestis Obamat! Eestis vajab Riigikogus vastuvõtmist töökohtade loomise seadus!

Me nõuame:

- Keskerakonna algatatud töökohtade loomise seaduse vastuvõtmist!
- Kaitset tänastele ja tulevastele pensionäridele! Pensioniea tõstmine tuleb tagasi pöörata!
- Haridust igale lapsele, sõltumata kodukohast ja vanemate sissetulekust!

Tule kindlasti laupäeval kell 14 Toompeale ja kutsu sõbrad kaasa! Olge Eesti inimeste tuleviku eest väljas!

WE HAVE A DREAM. MEIL ON ÜKS UNISTUS: 22 aastat tagasi, 1988, seisime üksmeelselt oma riigi eest. Me ei häbenenud, ei kartnud, me julgesime, me ütlesime – et tahame hoida, kaitsta ja armastada seda maad, seda rahvast, seda riiki. Täna on sajad tuhanded meie seast töötä, vaesuses, kodutud, välismaal, hariduseta, hirmunud. Eelmine omariiklus kestiski kõigest 22 aastat... Tulgem siis nüüd koos meeleavaldusele, et öelda taaskord välja oma arvamus! Tööd, pensioni ja haridust igaühele, et see riik püsiks ja edeneks, ei hääbuks. *Arhiivifoto*

Kuidas Eestit mõistlikult tõusule juhtida

Viimase paari aasta jooksul on välja pakutud hulgaliselt erinevaid mõtteid, kuidas Eestimaa elu juhtida taas mõistlikku tõusufaasi. Arutletud on majanduse, hariduse, haldusreformi, tööpuuduse ja palju muu üle. Erinevate majandusinimeste kirjutisi võrreldes võib üsna kergesti mõista, et soovitud õnnele ja uuele tõusule on kardinaalselt erinevad.

JÜRI RATAS
Riigikogu aseesimees,
Keskerakond

Üks ettevõtja ütleb, et makse tuleb üha langetada, aga teine suurärimees arvab, et hoopiski riigil tuleb sisse viia ettevõtete kasumi täiendav maksustamine. On kuidas on, kuid tähtsaimaks tuleb pidada, et kriisist õpitakse üksteisega aru pidama ja erinevate ettepanekute üle diskuteerima. Oluline on, et peale kaht aastat uut tõusu ei läheks meil meelest lihtne majandustõde – peale

tõusu tuleb langus. Usun, et meie võimaluste realiseerimine saab toetuda kolmele sambale ühiskonnas: omavalitsused, keskvõim ja ettevõtlus. Samas neid sambaid liidab kodanikuühiskond.

Kas keegi ei näinud ohte ette?

Kindlasti on õige küsida, kas tõusufaasis ei nähtud ette ohte, mis võisid viidata langusele ja tagasiminekul. Üheks dokumendiks, kus kirjeldatakse võimalikke karisid, on 14. septembril 2005 Riigikogus heaks kiidetud riiklik strateegia – Säästev Eesti 21 (SE 21). Tõsi, 2005. aastal ei olnud just

eriti palju märke majanduslangusest. Vastupidi, meie majanduskasv näitas kohati kahekohalisi kasvunumbreid. SE 21 põhiülesanne oli vastata küsimusele: mida tuleks teha tagamaks Eesti ühiskonna ja riigi edukas toimimine ka pikemas perspektiivis? Säästva Eesti seaduseelnõu pakub välja mitu strateegilist stsenaariumi, millest kõige õigemaks loetakse teadmusühiskonna poole pürgimist. Jah, tähtsates dokumentides ning sageli ka retoorikas räägiti innovatsiooni olulisusest ning uurimis- ja arendustööst. Kahjuks jätab riigi panustamine nendes valdkon-

dades soovida. Tartu Ülikooli teadlased on välja arvutanud Eesti riigi võrdluse konkurentsivõime valitud kategooriates Euroopa Liidu viie parima riigi keskmisega. Selles arvestuses opereeritakse skaalaga, kus maksimum saab olla 100%. Niisuguses võrdluses suudame olla enam-vähem samal tasemel ainult kahes kategoorias: aastane töötundide arv inimese kohta (96,7%) ning tööjõu osakaal elanikkonnast (90,8%). Samas riigilt innovatsiooniabi saanud firmade osakaal on 1,3% ning uurimis- ja arendustöö kulutused inimese kohta 7,8%.

Juhtkiri

Ma armastan seda rahvast!

AIVAR RIISALU
Riigikogu liige, Keskerakond

Ma olen väga kurb, sest ma armastan seda maad ja seda rahvast. See, mis praegu selliste üsna jõuliste ja jõhkrate meetoditega Eestis toime pannakse, on peaaegu et genotsiid selle väikese, haige ja väljasuremisohus rahva vastu. Ma rõhutan veel kord, et mina ju armastan seda rahvast.

Tuleb meelde üks fraas maailmaajaloost: üks riik, üks rahvas, üks juht! Mina saan kahjuks aktsepteerida ainult esimest poolt, et on üks riik ja on üks rahvas. Täna, kus sellele ühele rahvale olulisi otsuseid võetakse vastu ühe juhi jõulisel ja julmal eestvedamisel, ei saa sellega kuidagiviisi nõus olla.

Pikalt on räägitud kõikidest nendest põhjustest, miks pensioniea tõstmine praeguses olukorras ei ole mõistlik. Ma julgen väita, et kui suur osa Keskerakonnast on seisukohal, et pensioniiga ei tohi tõsta mitte kunagi, siis kindlasti on Keskerakonnas olemas väike osa, kes mõtleb, et selle üle võiks isegi arutleda. Aga selleks peaks meie riik jõudma viie rikkaima riigi hulka, kuhu ma tegelikult õhtul enne magamajäämist alati püüan ennast salaja ette kujutada. Sest kes meist ei tahaks elada ühes viiest rikkaimast riigist? Ma lihtsalt tunnen, et mind on mõnevõrra petetud, sest ma olen sellel teel käinud juba peaaegu kolm aastat, aga ma ei tunne, et minu rahvas koos minuga hakkaks sinna kuidagi kohale jõudma.

Me võime arutada selle üle, kas pensioniiga 63, 65, võib-olla 75 aastat on õige või ebaõige. Kui me vaatame reaalsele elule otsa, siis, mitte kaasates sellistesse otsustesse laia avalikkust, on see minu meelest väga jõhker ja julm käitumine just nende inimeste suhtes, keda see tegelikult puudutab. Lõppude lõpuks me ju unistame sellest, et meie ülim olemine oleks demokraatlikus riigis. Demokraatlikus riigis on kõrgeima võimu kandja seesama rahvas, keda meie täna va-

litsuskoalitsiooni targal juhtimisel nagu piitsaga tapale proovime ajada. See ei sobi 21. sajandisse. Me oleme näinud erinevaid reaktsioone maailma eri riikides, kus inimesed on pensioniea tõstmise vastu tulnud tänavatele, ametiühingud on teinud väga jõulisi aktsioone ja mida iganes. Isegi karmil Põhjamaal Soomes, kus rahvas ka väga palju ei mäss, taganeti sellest soovist üsna kiiresti.

Mulle meeldis ja oli väga sümpaatne ühe kolleegi raadiointervjuu, kus ta ütles, et me saame väga palju ära teha pensionisüsteemi renoveerimisel või ümberorganiseerimisel või paremaks muutmisel. Ta tõi näitena selle, et meil on täielikult kasutamata tööõnnetuskindlustus, mis annaks inimestele võimaluse saada kaitset. See annaks järjekordselt võimaluse saada normaalset ja inimväärikat vanaduspensionit võib-olla ka 63-aastaselt.

Selge on see, et on raske. Seda arusamatam on, miks peab nii fundamentaalsete otsuste kallale minema sellisel raskel ajal. Kas ei ole meie ümber praegu liiga palju negatiivseid uudiseid? Kas me ei ole euro nimel liiga palju püksirihma pingutanud? Kas näiteks isegi minu lugupeetud erakond ja kõik opositsioonierakonnad, kes me oleme tegelikult toetanud ja mõistnud eurole ülemineku vajadust Eestimaal ja oleme püksirihma koos rahvaga kokku tõmmanud, peame nüüd rahval püksirihma koomaletõmbamise asemel, sest enam ühtegi auku rihmas ei ole, ka õhu kinni tõmbama?

Pensioniea tõstmine puudutab mind ka. Ma olen vana ja haige mees, sellepärast et olen viimased 20 aastat väga intensiivselt töötanud. Tõepoolest, lisaks sellele, et olen kurb, on mul ka hirm, sest ma armastan seda rahvast, ma armastan seda maad ja minna ei ole mul kuhugi.

nädala nupud

Roheliste märkimisväärne riigikahjustus

22. aprillil oli TV 3 saates „Värske Ekspress“ Mihkel Raua saatekülaliseks Erakonna Eestimaa Rohelised (eks)juht Marek Strandberg, kes ütles saates sõna-sõnalt nii: „Eelmise aasta kogemus, ehk n-ö eelmise aasta suve alguses tehtud samm, millega Rohelised Riigikogus toetasid vähemusvalitsust, andis tulemuse täiesti otseses mõttes, et päris suur hulk roheliste antud valimislubadusi õnnestus täita. Kusjuures riigi huviseid märkimisväärselt kahjustamata. MÄRKIMISVÄÄRSELT KAHJUSTAMATA.“ (Strandbergi enda rõhutus – Toim.)

See on tähelepanuväärne ülestunnistus: et kahjustati küll, aga Strandbergi arvates mitte märkimisväärselt. Kui aga järele mõelda, milliseid seadusi sel perioodil vastu võeti ja milliseid kärpekavasid tehti, siis müüdugi kahjustati riigi huve märkimisväärselt – eeskätt sellega, et viidi ellu Reformi ja IRL-i lausparempoolset poliitikat, mida Roheliste valijad kohe kindlasti ei toetanud, kui nad Strandbergi parteid parlamenti valisid. Rohelised ei toeta muide kunagi ega kusagil parempoolseid. Tegelikult Strandberg reetis oma valijate huvid. Teda on alati kahtlustatud lähedases seotuses IRL-iga, nüüd ujus see päevavalgele.

Sillamäe sadamat kahjustab poliitiline kliima

Sillamäe sadama ühe osaniku, Silmet Grupp AS-i juhatuse esimehe Tiit Vähi (pildil) sõnul jäi sadam eelmisel aastal kahjumisse poliitilistel põhjustel. Ettevõtte auditeeritud majandusaasta aruande järgi teenis AS Sillamäe Sadam 2009. aastal kahjumit 30,522 miljonit krooni, vahendab Äripäev. Vähi kinnitusele ei sõltu sadama tegevus üksnes juhtidest. Ettevõtte kavatsused võivad tema sõnul küll olla head, kuid muutunud poliitilised tingimused on halvad.

„Kui alustasime oma sadamaprojektiga, käisid kõik presidendid ja ministrid kätt surumas. Kuid nüüd leitakse, et transiiti pole vaja. Nii me polegi enam uusi projekte käivitunud ja oleme suhestunud muutunud olukorraga. Rahavoo poolest oli 2009. aasta hea, kuid majandussituatsioon on ebakindel,“ arutles sadamaosanik. Tema kinnitusele on sadamal võimsust palju.

„2010. aastal oleme valmis võimsateks tulemusteks, kuid see sõltub olukorrast piiril: kas kaubad saavad idast läände ja läänest itta. Meie võimsused on tegelikult viis korda suuremad kui käive,“ lubas Vähi.

Üldiselt jäi Vähi eelmise aasta tulemustega rahule. „Arvestades asjaolusid, on tulemus hea, kuigi kolm aastat tagasi ju otsustati, et transiiti pole vaja!“ ütles Vähi. 2009. aastal sadama kaubakäive 50% parem kui 2008. aastal. Tänavuseks loodetakse kaubakäive ligi 25-protsendist kasvu mullusega võrreldes.

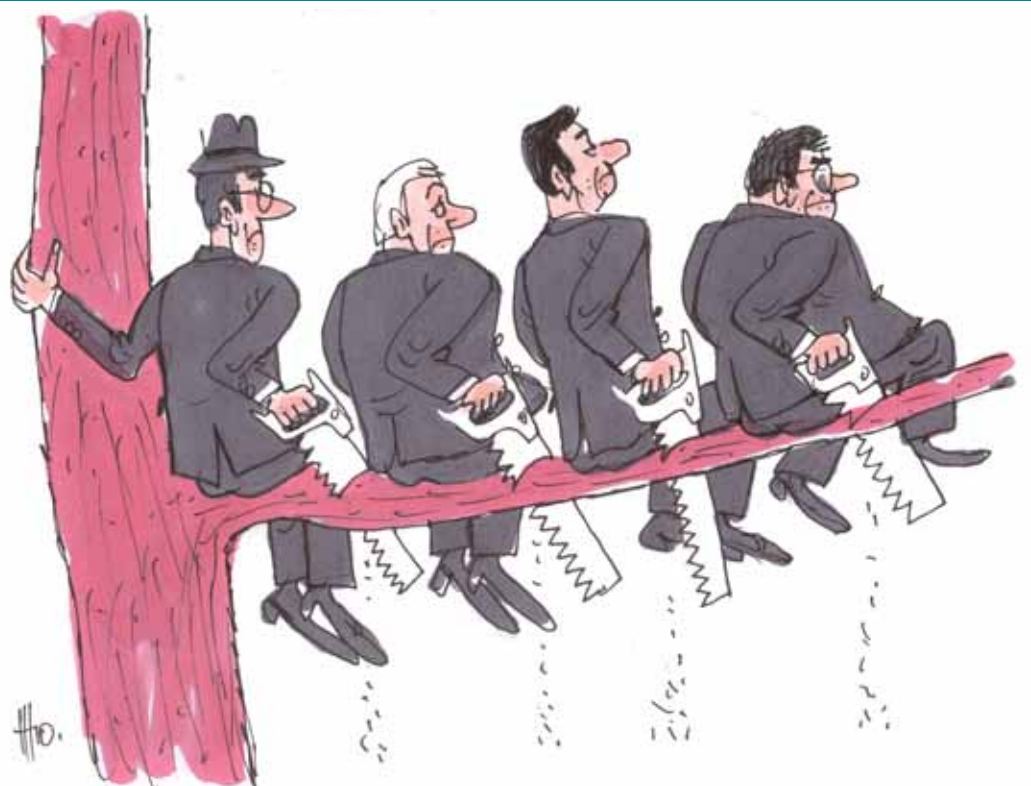
Sillamäe sadama areng määrab terve selle piirkonna arengut. Kahjuks on Vähi kriitilisi avaldusi siiani käsitatud meedias enamjaolt kui ühe transiidiarimehe isiklikku muret. Ometi peaks selle sadama kui ühe olulise töandja käekäik riigijuhtidele märksa enam korda minema.

Ansipi valitsuse tegevus 2007. aasta Pronksiööl seiskas Venemaa suunal tulevad transiidivood. Eestis kadus pärast seda suurel hulgal töökohti. Maksimaksjate kahanenud hulga ja riigieelarve suurte puudujääkide tõttu on Ansipi valitsus 2007. aastast pidevalt tõstnud mitmesuguseid makse, muutes eriti üksikvanemate ja suurperede elu Eestis väljakannatamatuks. Kesknädala hinnangul peaks valitsus maksude tõstmise asemel avalikult tunnustama Pronksiööl tehtud vigu ja asuma otsima lepitust idanaabriga.

USA investering toob Tallinna tuhandeid töökohti

Tallinna linnapea Edgar Savisaar ja USA ettevõtte Tallinn Entertainment LLC üks omanikke Ronald S. Lauder pikendasid Poska majas aasta tagasi sõlmitud Tallinna Linnahalli eellepingut. Lepingus konkreetsetest summadest juttu ei ole. Savisaare sõnul saab neist rääkida alles siis, kui kirjutatakse alla põhileping. Savisaar kinnitas, et võrreldes eelmise aastaga ollakse küsimuses tänaseks edasi liigunud. Abilinnapea Taavi Aasa sõnul võimaldab vastasõlmitud leping renoveerimise lõpetada poole aasta jooksul. Lauder ütles, et kui eelmisel aastal eellepingule alla kirjutati, oli maailmamaanduses raske aeg, kuid sellest hoolimata oli tal Linnahalli projektis väga palju usku ning ta näeb uues keskuses suurt potentsiaali. Ta rõhutas, et Linnahallist ja lähialast meelelahutus- ja konventsikeskuse tegemine aitab luua tuhandeid töökohti. USA ettevõtte saavad Eestisse investeerimiseks võtta USA valitsuse tagatisel kuni 2,8 miljardit krooni laenu. „On ainulaadne, et finantseerimine tuleb USA valitsuse garantiiga. Usun, et tänapäeva maailmas on selline võimalus erakordne ja ma ei näe, miks me ei peaks seda tegema,“ kinnitas Lauder. USA garanteeritavast krediidisummast jätkub investeerimiseks mitmesse teisegi projekti.

HIIBUSE NÄDAL

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levik: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Peatoimetaja: Urmi Reinde
urmi@kesknadal.ee
Poliitikatoimetaja: Ivri Vee
ivari@kesknadal.ee
Uudistejuht: Indrek Veiserik
indrek@kesknadal.ee
Toimetaja: Tiit Maksim
tiit@kesknadal.ee

Toimetuse käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Reformierakond: nüüd hakkame pensione vähendama!

Riigikogu keskerakondlased esitasid peaministrile arupärimise seoses 19. aprilli Postimehes ilmunud Valga linnapea Ivar Undi kirjutisega „Pensionikassa viiks tasakaalu pensionide vähendamine“.

Reformierakondlasest Unt kirjutab: „Pole ühtegi selget argumenti, miks pensione vähendada ei tohi, kui maksutulud on vähenenud. Iga pere saab aru, et kui perel on kulutada x summa raha ja kui see väheneb, siis laenu peal kaua vastu ei pea. Nii on ka riigiga – kui raha pole, tuleb kokkuhoidlikumalt hakkama saama, seni kuni jälle on paremad ajad. Seega on tegeldud probleemiga poolikult ja ma ei saa oma koduparteid süüdistada selles, et nad soovivad ka järgmistel valimistel head tulemust saada.“

Praegune valitsus on ühiskonnas juba piisavalt ebakindlust külvanud. Suurendatud on kaudseid makse, tõstetud pensioniiga, kärbitud töötajate palku – seega vähendatud kõigi inimeste sissetulekuid. Ühekski selliseks otsuseks pole valitsusliitlased Reformierakond ning Isamaa ja Res Publica Liit valijalt mandaati saanud. Otsused on tehtud kiirustades ja ilma igasuguse aruteluta. Juhtivate reformierakondlaste seisukohavõtted suurtes päevalehtedes näitavad ühiskonnale, millise kärke suunas järjekordselt teel ollakse.

Keskerakond tahab peaministrilt teada: millal plaanib

Reformierakond lähiajal tulla Riigikogu ette pensionide vähendamise kavaga ja kui palju on veel neid reformierakondlasi, kes pooldavad pensionide vähendamist? Samuti tahab Keskerakond teada: millal kavatseb valitsus korraldada Valgamaal infopäevi, et maandada Ivar Undi artiklist tekkivaid ühiskondlikke pingeid?

Kesknädalal pole huvitusega küsida: kas need Valga linna elanikud, kes alles üsna hiljuti, sügisestel kohalikel valimistel hääletasid Reformierakonna poolt, ikka teadsid, et nende valitud linnapea soovib neil pensione vähendada?

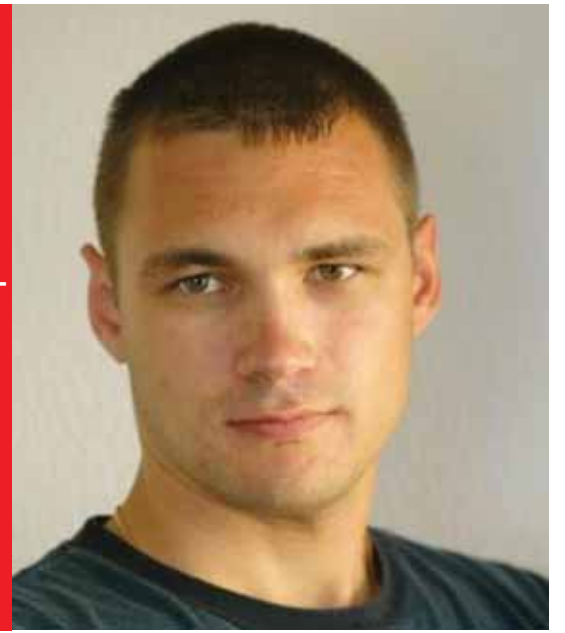
Kesknädalal on arusaamatu, mis inimesed jätkuvalt hääletavad niisuguste kandidaatide poolt, kes valetavad ja varjavad oma tõelisi kavatsusi.

Missugused kandidaadid eelmistel valimistel lubasid tõsta küttehinda, vähendada palku, suurendada käibemaksu, lõpetada pensionisammaste riigi osamakse, kokku hoida matu- setoetuse pealt? Olid need lubajad ikka meie vahvad reformierakondlased-isamaaliitlased-respublikaanid, kes nüüd seda kõike valitsuses on teinud? Või lubati meid viia hoopis viie rikkaima riigi sekka? **KE, Kn**

ANSIPI SAADIK VALGAS?
Marika Tuus (pildil) küsis peaminister Andrus Ansipilt Riigikogu infotunnis otse: kas Postimehes avaldatud reformierakondlasest Valga linnapea Ivar Undi (pildil paremal) arvamus pensionide vähendamise kohta on sissejuhatus kogu Reformipartei tulevastele seisukohtadele?

Fotod Reformierakonna veebist ja Kesknädala arhiivist

Reform karistab Unti?

Eelmise nädala Riigikogu infotunnis küsis Marika Tuus (KE) peaminister Andrus Ansipilt otse: kas Postimehes avaldatud reformierakondlasest Valga linnapea Ivar Undi arvamus pensionide vähendamise kohta on sissejuhatus Ansipi tulevastele seisukohtadele?

Tuus küsis, kas Reformierakond tahab pensione kiirkorras vähendada ja kas ka töötavalt pensionäridelt tahab Unti pensioni ära võtta.

„Kas ta (Unt – Toim.) teeb maad teie seisukohale, või kuidas teie tipp-poliitikusse suhtuda?“ päris Tuus.

Ansip asus Tuusi terava küsimuse suhtes seisukohale, et tema erakonnakaaslane (Unt – Toim.) on nooruse tõttu teadmatu ega pole kursis pensionäride olukorraga. Ta vastas Tuusile, et tegemist on väga rumala seisukohaga. «See noor inimene ei tea, et vastavalt Eurostati andmetele elab Eestis koguni 39 protsenti 65-aastastest ja vanematest inimestest vaesusriskis. See on piisav põhjus, miks peaks igale inimesele olema selge, et pensionide alandamine ei ole võimalik,“ lubas Ansip.

Mida maksavad selle mehe lubadused, peaks vähemalt Kesknädala lugejale omal nahal juba ammu selge olema.

Ansip lisas veel, et iga erakonnaliikme arvamus ei maksa pidada erakonna arvamiseks. „Täpselt samuti nagu mina ei pea teie ühe rumala keskerakondlase arvamus kogu erakonna arvamiseks.“

Sellest viimasest võiks hea tahte korral välja lugeda, et Ansip kasutas oma ütluses komasid: „...mina ei pea teie, ühe rumala keskerakondlase, arvamus kogu erakonna arvamiseks.“

Kas Ansip kasutas komasid ja pidas/nimetas parlamendis- saadikut, kes talle ebameeldiva küsimuse esitas, rumalaks?

Kesknädal tahaks aga küsida hoopis muud: mis halvaga Ivar Unt küll hakkama on saanud, et oma Reformierakond teda nüüd nõnda karistab, nõudes üliebapopulaarse kavatsuse – pensionide vähendamise – avalikustamist oma nime all?

Tõsi jah, viimastel valimistel Valgas tõusis ju aastaid ainuüldri positsiooni nautinud Reformierakonna kõrvale täieõigusliku koalitsioonikaaslasena ka Keskerakond... **Kn**

Ansip kui uus Kalevipoeg ja Pronksiöö kui tema pealahing

Viis aastat juhib Eestit Andrus Ansip. Tema positsioone ei ole kõigutanud ei see, et 158 000 Eesti elanikku elavad täna vaesuses, et veel 250 000 on ületamas vaesuspiiri, et töötute arv on ületanud 100 000. Vähe sellest, täna täpselt kolm aastat tagasi, 2007. aasta 26. ja 27. aprilli sündmustega sai temast eesti rahvuskangelane – midagi uue Kalevipoja sarnast, kes kord juba purustas vastase ning kellelt oodatakse nüüd lõplikku võitu.

ALEKSANDR TŠAPLŌGIN
aleksandr@kesknadal.ee

Ansip saavutas oma populaarsuse tipu enne 2007. aasta valimisi, mil ta lubas Tallinna kesklinnast ära koristada „nõukogude okupandi“ kuju. See lubadus võimaldas tal koguda valimistel rekordilise koguse hääli, mis tagas Reformierakonna võidu. Siis veel tundus, et Pronksõduri teemale pannakse pärast valimisi pidurid peale – Eestis pole ju vähe täitmata jäänud valimislubadusi.

Nagu selgus, oli see lootus asjatu. Sama energiliselt, nagu EKP Tartu Rajoonikomitee osakonnajuhataja Ansip 1988. aastal valmistas ette üliõpilaste nõukogudevastase miitingu laialiajamist, alustas peaminister Ansip 2007. aastal ettevalmistusi Pronksõduri äraviimiseks. Tegutses ta samamoodi, kui 19 aastat tagasi – vahen-

deid valimata. 1988. aastal ajas ta eestlastele koerad kallale, 2007. aastal peksti venelasi kumminuiadega ning sunniti D-terminalis piinlema.

Samas ei ole see isegi tähtis. Palju tähtsam on, kuidas Eesti meedia, mis põhimõtteliselt peaks peegeldama avalikku arvamust, toetas kompartei funktsionärist marurahvuslaseks muundunud Ansipi tegevust. Nagu 19 aastat tagasi aitas teda seltsimees Mart Kadastik toonast ajalehest „Edasi“, nüüd ajalehest „Postimees“ (Loe ka 30.01.2008 Kesknädalas taastrikitud Mart Kadastiku artiklit „2. veebruar 1988 Tartus“, mis ilmus 4.02.1988 „Edasis“). Tänapäevast Kadastiku toetavast mainekujundamisest tasub meenutada allkirjata ilmunud kirjutist „Tundmatu vene pätt“ „Postimehe“ eestikeelse versioonis (PM 28.04.2007). Just sel hetkel tekkis mulje, et eestlased on leidnud endale uue Kalevipoja.

Kalevipoeg on eelkõige tuntud oma rohkete võitude poolest mitte vähem rohkete vaenlaste üle. Kui arvestada, et Reformipartei on siiani eestlaste hulgas kõige populaarsem erakond, võib arvata, et eesti ühiskond on endale viimaks tõsise vastase leidnud. Ja selleks pole ei majanduskriis, ei tööpuudus ega hindade tõus. Nagu teada, pole uuel Kalevipojal neid „sortse“ võita õnnestunud. Kuid suur osa tänulikke eestlasi on nähtavasti valmis need pisiasjad oma kangelasele andestama, kui jutt käib lõplikust võidust peavaenlase üle, kelleks on „tundmatu vene pätt“.

Savisaar Viisitamme kohtuotsusest

Edgar Savisaar kirjutas oma blogis pärast Pärnu ekslinnapea Mart Viisitamme kohtuotsuse selgumist, et märkas meedia erinevaid reageeringuid kohtuotsusele.

„Suurem osa meediast lõi trummi „Hurra! Keskerakondlane Viisitamm on süüdi!“.“ Samuti kirjutab Savisaar, et tema ise Viisitamme asemel kohtuotsust edasi ei kaebaks, sest põhimõtteliselt ju mõisteti Viisitamm õigeks.

„Prokurör oli eeluurimisel teatanud, et Viisitamm on korruptant, ja kogu Eesti meedia kordas seda sõnakuulelikult järele – nüüd selgus, et polnud mingit korruptsiooni. Prokurör oli ka teatanud, et Viisitamm võttis altkäemaksu, ja nõudis selle eest karmi karistust – nüüd selgus kohtuotsusest, et Viisitamm pole võtnud altkäemaksu. Jäi küll süüdistus riigihanke tingimuste väljapihkamisest, aga see ei ole ometigi riigisaladus. Kui Viisitamm lobiseski välja hanke tingimused, siis justiitsminister Lang teeb samasuguseid asju riigisaladustega vaata et iga päev. Ja ükski prokurör ei pahanda temaga,“ märgib Savisaar.

Kuid Savisaar märkas, et erandlikuna käitus ülejäänud hurraameediaga võrreldes ETV-s Aktuaalne Kaamera, jõudes uskumatul kombel samasugusele järeldusele nagu temagi, ja tunnistas, et tegelikult mõisteti Viisitamm ju õigeks. „Minule oli see tõeline šokk, kuidas suutis ERR äkki „partei põhijoonest“ sedavõrd kõrvale kalduda. Kui see järeldus nende poolt oli tõesti teadvustatud, siis minu tunnustus nendele südikatele ajakirjanikele,“ kirjutas Savisaar. Nagu arvata võis, piirdusid paberajalehed väikese nupuke- sega ja pealkirjaga, et Viisitamm mõisteti süüdi. Aga asi ei ole lootusetu! Kui muud üle ei jää ja meedia jätkab lugejatega manipuleerimist, siis peaks Viisitamm tellitud pinnal avaldama kohtu- pidamise tulemusel ja nõudma prokuratuurilt selle kinnimaksmist riigi rahakotist. *Edgar Savisaare blogist*

SAHINAD

Ärimees Üllar Õun: Kas Reformierakond viskas mind välja?

Üllar Õuna (pildil) väitel jõudis temani info, mille kohaselt Reformierakonna juhatuse liige Valdo Randpere rääkis, et Reformierakonna eelmise juhatuse otsusega olevat Õun erakonnast välja visatud. Väidetavalt muutus Õun Reformierakonnale tülikaks, kuna arvustas meedias ja avalikkuses ees tugevalt Natura alade moodustamist, mille algatajaks oli üks Reformierakonna tipp-poliitikuid Heiki Kranich. Õuna väitel on Natura alade moodustatud vale ja pettusega ning tollaegseid seadusi rikkudes.

See tähendab, et Reformierakonna asutajaliige visati tagaselja Reformierakonnast välja, andmata talle isegi teada, et see on päevakorras, kaitsevõimalusest rääkimata, on väitnud Õun. Õunale polevat tänini veel keegi midagi ametlikult teada andnud.

Kesknädal jälgib ka edaspidi meedias kiivalt varjatavatesse siseint- riigidesse mattuva Reformierakonna ridadest välja heidetud liik- mete tegemisi.

Mida rohkem on seal rahast tõusnud tülisid ja muret isikliku heaolu pärast, seda vähem näeme ses erakonnas Eesti asja ajamist, seda enam aga diktatuuri ja tsensuuri.

õpuudusele: töötute eksport

edukust disaini- ja tehnoloogiavallas. Eestis kipub aga tänase valitsuse kärpepoliitika taustal kujunema olukord, kus mitte midagi oma majandusse sisse ei panda, ja järelkult mitte millestki midagi ka kasvada ei saa.

Kuhu kaovad inimesed?

Kui Keskerakond heidab Andrus Ansipile ette, et ta on tööpuuduse tänase kõrge tasemega rahul, siis heidame ette seda, et olukorras, kus tööpuudus hõlmab juba üle saja tuhande inimese, on hoolimatu nimetada situatsiooni paratamatuseks, kus riik midagi teha ei saa. Nende inimeste kõrval, kes leidsid märtsis tööd, on peaaegu sama palju inimesi, kes löid otsingutele käega. Heitunud enam ametlikus töötute statistikas ei ole; kasutades sanktsioone, on nende kui töötü staatus kustutatud. Miks inimesed käega löövad?

Maapiirkondades on paljud öelnud, et igakuine töötukassas käimine osutub lihtsalt liiga kalliks. Peale 9 kuu täitumist töötuna tuleb bussipileti raha välja käia niigi napist toimetulekutoetusest, vastu aga peale haigekassakindlustuse enam midagi ei saa.

Nii saabki teha rõõmsaid pealkirju, et juba mitmendat nädalat ametlik töötute arv väheneb. Tegelikult kustutati aga möödunud aastal üle 26 tuhande inimese neist nimekirjadest sanktsioonidega ning selle aasta esimese nelja kuuga lisandub ilmselt veel 10 000 sanktsioneeritud.

Keskerakond on algatanud

Hugo Hiibus

seaduse, et töötutele, kelle kodulinna töötukassat pole ning kel seetõttu tuleb iga kuu ette võtta kulukas reis töötukassa kontorisse, kompensatsiooniks bussipilet sarnaselt koolitustel käijatega. See on väike abi, et inimesed ei kaoks ära.

Eestist ära?

Teadlased on hoiatanud, et viimasel ajal on hoogustunud ka noorte inimeste Eestist lahkumine. Mõned valitsuse poolt välja pakutud ideed tekitavad tunde,

nagu sooviks tänane valitsus oma tööjõulisest elanikkonnast sootuks lahti saada. Sellised ettepanekud tekitavad küll ajutise lahenduse tunde, kuid oht, et me kaotame need inimesed pikemaks ajaks ja et nende tööpanus ning palk kuluvad Eestist eemal, on täiesti reaalne.

Sotsiaalministeerium, kes on töötuse leevendamise eest vastutav, annab värskete töötukajäänule oma kodulehel selge juhise edaspidiseks – „Välismaale tööle“. Seda võimalust Eestist lahkumiseks tutvusta-

takse aktiivselt infopäevadel. Valitseva jõu, Isamaa ja Res Publica Liidu poliitik Tõnis Palts soovib isegi toetust maksta, et Eestis inimesed saaksid Soome sõita ja seal tööle hakata. Ka majandusminister Juhan Parts andis aasta algupäevil TV3 uudislõiguse teada, et tööturul imet loota pole, ja ergutas töötuid otsima tegevust välismaal. Kuidas see jutt sobib kokku tema erakonna rahvuslik-patriootliku liiniga, oleks hea teada. Noori mujalt tööd leidma otsitades võidame ehk tõesti mil-

lgi tööpuuduse, kuid kardan, et me kaotame rahva.

Omaenda lahendamata probleemide eksportimine välismaale teadliku riikliku poliitika võib jätta küll Euroopa Liidus üsna kummalise mulje – oleme siis ju mitte kaupu, vaid inimesi eksportiv riik, kes oma probleeme teiste kaela veeretab. Kuid veel tähtsam on selle trendi mõju niigi väheneva rahvastikuga Eesti tulevikule. Kes korra mujal jalad alla saanud, see mõtleb edaspidi mitu korda, enne kui tagasi tuleb. Isiklikult võib nende elu kergeneda, kuid siis aitab väljarännanute edu juba eeskätt mõnda muud riiki.

Eesti jaoks on oluline lahendada oma mured siin, Eestis. Ei saa lootma jääda, et kui maailmas hakkab paremini minema, jõuab see kunagi ka meieni. Eesti majanduslangus on olnud ränk, kuid, õppides teiste kogemusest, peame teadma ka seda, et kriisist väljatulekut alustati just töökohade loomisest. Hoolitse tööturu eest ja eelarve hoolitseb enda eest ise, sest töötajad maksavad ka makse, mida töötü paraku ei tee.

Keskerakond ei näe mingit muud võimalust kui hakata riiklikult tegutsema töökohade loomise nimel. Minut pärast selle loo läbilugemist jääb jälle üks inimene Eestis tööst ilma. Ja iga koondatuga muutuvad peaministri üleolevad märkused Keskerakonna töökohade loomise seaduse suhtes üha õõnsamaks.

HEAD RAPLAMAA SEENIORID!

Ootame teid
1. mail kell 12

Rapla Kalmistule
korrastama admiral
ADAM JOHANN von
KRUSENSTERNI
perekonna
puhkepaika.

See on meie osa liikumise
Teeme Ära
talgupäevast koostöös
Keskerakonna Raplamaa
senioride koguga.

Info:

55539947 Asta Laurimaa,
e-post
asta.laurimaa@gmail.com
56607983 Malle Miilmann

KENA uus president HELI RAEVALD

kohtub Jõgeva
rahvaga
laupäeval, **1. mail**
kell 10 - 14
Keskerakonna
Jõgevamaa piirkonna
büroos
(Suur tn 14, Jõgeva)

Keskerakonna naiskogu
KENA president
Heli Raevald on
Jõgeva Linnavolikogu
liige ja Keskerakonna
Jõgevamaa piirkonna
juhatuse liige

ib enamlaste-kelamlaste liit

vähenevast tööpuudusest ja pöördest uuele majandustõusule – no mille arvel ometi, kui enamlasted erastasid/ärastasid tööstuse, kelamlased erastasid/ärastasid maa ja elamumajanduse, ja mis, kõike ebaolulist vahele jättes, tõi kaasa üüratu tööpuuduse nii maal kui ka linnas ja noort põlvkonda orjastavad pangalaenu? Kuigi keegi Eestis süüdlaste otsimisest rääkida ei

NÄTSTI! Kuigi kõrvalolev plakat ei ole pärit praegu käimasolevast opositsioonilise Keskerakonna välireklaamikampaaniast, leidus ta internetis paljude teiste "plakatiimeistrite" toodangu seas, sobitutes sellisena meenutama hoopis üht teist liitu – 20 aasta tagust (1990. sügis), enamlaste-kelamlaste avaldust, mille eesmärk oli võimult kõrvaldada tollane peaminister Edgar Savisaar. Toona loodud soe "puudlisuhe" on määranud uuema Eesti poliitikat nii või teisiti kogu aeg.

taha, pakuksin kogu allakäigu põhjusena välja just selle erakordselt hästi toimiva enamlaste-kelamlaste liidu.

Isamaaline kommunism

Kõige muu taustal tahaks küsida, et kui Tunne Kelam juba teist korda valituna käib ja seletab Euroopa Parlamendi uhketes koridorides kommunismi kuritegudest ja kommunistide hukkamõistmisest, siis miks talle endale kodus meeldib üha olla koalitsioonis just kommunistidega, olgu küll endistega, teise nimega, enamlastega? Kui IRL kommuniste ei armastaks, siis ei saaks ju omaaegne karjäärikommunist Andrus Ansip olla viis aastat järjest peaminister. Seda ta saab ikka tänu kelamlaste toetusele, mitte iseene suurele headusele. Ja Kelam ei peaks heietama kommunismi kuritegudest, vaid tunnustama kommunismi säilitamist Eesti Vabariigis kõigi isamaaliste vahendite abil. Mõned liidud kohe on igavese väärtusega...

4. november 1990:

Eesti Komitee ja Demokraatliku ühenduse „Vaba Eesti“ liidrid teevad ühisavalduse nn rahvusliku ühtsuse valitsuse moodustamiseks. Verivaenlaste – antikommunistliku, peamiselt endiste dissidentide juhitud ERSP ja EKP lähenevmine ehk laiemalt tuntud enamlaste-kelamlaste ühisrinne Rahvarinde valitsuse kukutamiseks šokeerib avalikkust. Kelamlastest-enamlastest saab üldnimi poliitilisele põhimõttele, millest rahvusradikaalid ei toibu päriselt kunagi. Sõnades kommuniste manades lüüakse samas nendega võimu nimel käed. See on Eesti Kongressi viimane suurem katse Rahvarinne võimu juurest eemale tõrjuda.

Rahvarinde koduleheküljelt www.rahvarinne.ee

Mait Raun:

1990. aasta lõpus sirutasid rahvuslased ja kommunistid teineteisele käe, signeerides Savisaare-vastase „enamlaste-kelamlaste“ avalduse, peaministrina kujutati ette Siim Kallast. Tunne Kelam ja Kaido Kama olid ühtäkki ühes paadis Indrek Toome ja Jaak Allikuga.

Postimees 22.10.1998

Rein Ruutsoo:

Rahvarinde vastase võimuvõitluse üks räpasemaid peatükke on nn kelamlaste-enamlaste liit. Kelam, Velliste jt, kes sõnades tõrvasid kommuniste, sõlmisid EKP keskkomitee liikmete Toome, Alliku, KGB taustaga Kuldsepaga (Meri väite kohaselt) jt lepingu ühisvalitsuse loomiseks. See oli šokk kogu eesti rahvale. Eesti Komitee juhud kaotasid seejärel sellegi usalduse, mis neil seni oli.

Pealinn 15.03.2010

Surnult pensionile?

Riigikogus täna (7.04.2010 – Toim.) hääletatav eelnõu pensioniea üldisest tõstmisest on järjekordne särav lollus samasuguste rumaluste sätendavas kaelakees, mille valitsus on endale priihtahtlikult kaela riputanud.

MART UMMELAS

Lühendatult 15. aprilli Maalehest

Täna, kui reaalselt juba umbes neljandik töövõimelisest elanikkonnast on töötaja ja enamik neist ka ilma reaalse riigipoolse toetuseta, on selliste samumude astumine inimsust alaväärstav tegu, barbaarsus.

Oleme äsja näinud,

kuidas töökohalt kihutatakse minema tuhandeid vaevalt-vaevalt tänase pensioniea piiri ületanud inimesi. Minu omastest on üks pidanud võtma eelpensioni, sest tema kõrgharidusele vastavat tööd tema elukohana olevas Eesti suuruselt teises linnas enam ei ole ega tulegi.

Teine läks eelpensionile, sest oli "õnneks" üles kasvatanud 4 last. Tegu samuti kõrgharidusega spetsialistiga. Kuidas on võimalik loota, et 7 aasta pärast on Eestis tõesti reaalne tööjõupuudus, mis sunnib töödandjaid hakkama tööle võtma üle 60-aastaseid!? Kes üldse teab, missuguseid ameteid 10 aasta pärast vajatakse, kui veel 10 aastat tagasi ei kujutatud tänase päeva nõudlust ligilähedaseltki ette?

Rääkimata sellest,

kuidas kurname jätkuvalt oma naissugu. Praegu sunnime neid juba minema pensionile kuni 8 aastat hiljem kui täissülitatud nõukogude ajal. Nüüd lisame piinadele veel kaks aastat. Eriti veel neile naistele, kes "üks riik, üks rahvas" üleskutset järgides on vanemahüvitise eest sünnitanud riigile ohtralt uut ja odavat tööjõudu!? See on ju reaalne vägivald naissoo kui sellise kallal.

Täna keskealiste

inimeste oodatav eluiga on sedavõrd lühike, et neid ootab sisuliselt ees tulevik "surnult pensionile" saamiseks, mis tähendab tegelikult alatut röövimist päise päeva ajal. 30-40 aastat teenitakse riigimoolokit, kellele läheb 33% meie väljamaksmata palgast, ja siis ootab meid ees vaevalt mõneaastane virelemine elu ja surma piiril, kui sedagi, ja pealegi euroopalikult võttes olematu pensioniraha eest.

Sest pange tähele – koos pensioniea tõstmisega ei luba valitsus ju vähimatki pensionitõusu, vaid heal juhul selle languse mõningast pidurdumist. Meie tänased pensionärid on aga pealegi tänulikud "armsale isakesele", et see 1. aprillist ei täitnud kunagi kivvi raiutud lubadust pensioneid igal aastal indekseerida. Mõelda vaid, milline õnn lisaks eelmise aasta 5%-lisele tõusule, mille kiirenev inflatsioon on tänaseks juba tilgatumaks ära joonud.

Häbi, eelnõu loojad ja selle saluteerivalt pioneerlikult sissehääletajad!

Tean, et paljud noorema põlvkonna inimesed ei mõtlegi veel pensionile. Enamiku jaoks on hetkel peamiseks mureks hoopis see, kuidas leida endale tööd. Kahjuks tegelevad tänased valitsuserakonnad (Reformierakond, Isamaa ja Res Publica Liit) uute töökohtade loomise asemel pensioniea tõstmisega. Järjest enam jääb mulje, et soovitaksegi üha sagedamini tegelda nn pseudoprobleemidega, et ei peaks tegelikele mureküsimatele silma vaatama.

SIRET KOTKA

Keskerakonna juhatuse liige

Olen 23-aastane töölkäija. Jah, mina olen üks neist, kes maksavad kinni tänaste eakate pensionid. 42 aasta pärast oleks ka

minul justkui aeg pensionile jääda. See aga tekitab minus küsimuse: kes maksab kinni minu pensioni? Praeguse Stenbocki maja valitsuse kurssi ja käekäiku vaadates suureneb ebakindlus ja hirm homse päeva ees. Alles see oli, kui riik taganes kohustusest teha makseid teise pensionisambasse. Ometi olid just IRL-i ja Reformierakonna poliitikud need, kes aastatel 2003–2004 rääkisid, et teine pensionisambasse tagab tänastele noortele ja keskealistele elamisväärse ja mitte millestki puudust tundva pensionipõlve, mis võimaldaks meil lausa Rootsi pensionäride kombel mööda maailma reisida. Tundub aga, et see heleroosa unenägu on nüüdseks vajunud kättesaamatute unistuste hõlma.

Praegu meil riiklikult toetatud teist pensionisambast enam ei

Pensionipõlv

ole, järele on jäänud vaid esimene pensionisambasse ehk nn riigipension. Kauaks enam sedagi!? Eesti rahvaarv ei kasva ja, hüllem veel, rahvastik vananeb ning, tagatipuks, hoopistükki väheneb. Tööl käivate inimeste osakaal elanikkonnas aina langeb ja kui mina sooviksin pensionile minna, siis ei ole enam piisavalt maksejõulist elanikkonda minule pensioni maksmiseks.

Ansipi arvates on töötud oma töötuses ise süüdi

Ansipi poliitikat järgides on ainuke võimalus – hakata ise pensionieaks madrati alla raha koguma. Kuigi, jah, seda saavad täna teha ainult töötavad inimesed! Meie peaministri jaoks töötud justkui pole olemaski, sest temal on tööd, ja pole ju probleemi, kui palk on 80 tuhat krooni kuus. Või kuidas? Ka kodulaenu sai ta kenasti kahe aastaga tasunud. Töötud on Ansipi arvates oma töötuses ise süüdi, sest miks muidu võetakse seda probleemi nii leigelt ja tegeldakse selliste pseudoprobleemidega, nagu pensioniea tõstmine täna sel päeval tahes-tahtmata on. Tallinn on Eesti Vabariigis ainus, kes midagi töötute heaks ära teeb,

kuid see millegipärast peaministrile ei meeldi.

Tänaste 20- ja 30-aastate tööpõli pikeneb tunduvalt. Aga kas me jõuame ka väljateenitud pensionipõlveni? Eestis elab täna pensionieani vaid 70% meestest. Lisaks sellele läheb suur osa inimestest eelpensionile: pooled meestest ja üks kolmandik naistest. Mis tähendab seda, et tegelikkuses ei jõua juba tänased inimesedki ära oodata pensioniiga; kas siis kehva tervise või tööpuuduse tõttu. Nüüd nihutatakse „helge“ pensioniiga veelgi kaugemale. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) hinnangul aga on oht, et Eestis tervisesüsteem kukub kokku just sel ajal, mil pensioniiga tõuseb, sest see tähendab elanikkonna tervise halvenemist veelgi.

Vähem pensionäre, rohkem raha riigielarves

Leian, et antud hetkel, kus meie elanikkond jääb üha vanemaks ja haigemaks, võime küll tõsta pensioniea 65. eluaastani, kuid küsimus on selles, kas inimesed selle eani välja üldse venitavadki. Võib-olla naist küll, aga meeste makhtlen. Mehed võivad elada pensionieani ja „nautida“ oma eluõhtu aasta

Parem toetame noori ja loome tööd

Usun, et mitte kellelgi ei oleks midagi selle vastu, kui kõik inimesed Eestimaal püsiks igavesti noored. Kes meist siis ei tahaks noor olla? Näib, et valitsusliit töötabki sellel optimistlikul kursil. Ega muidu ei oleks eestimaalaste noorust pikendatud 65. eluaastani. Ju siis on meie tublid ideoloogid leiutanud midagi elu-elsiiri taolist, mida nad ise nimetavad pensioniea tõstmiseks.

TOOMAS VAREK

Riigikogu liige, Keskerakonna fraktsiooni aseesimees

Ütlen veel kord: ega pensioniea tõstmisest polekski midagi hullu, kui meie rahvas oleks terve ja õnnelik, kui meie rahvas oleks samuti töötanud aastakümneid heaoluühiskonnas, oleks kogunud endale tööaastatega paraja kapitali ja pühendaks oma vanaduspõlve, isegi kui see langeb seitsmekümnenendatesse kaheksakümnenendatesse eluaastatesse, reismisele ja pensionärielu nautimisele, nagu me näeme seda eakate maailmarändurite - tu-

mest korda oma ajaloo vältel üle elab, ei ole enamikul inimestel olnud võimalik koguda midagi stabiilset vanaduspäevade jaoks. See kõik tekitab pessimismi ja hirmu. Ütleme otse välja: meie inimesed kardavad vanaks jääda, sest riigilt pole suurt abi ega tuge loota. Kui neilt nõutakse veel vanast peast haige ja vaesena töölkäimist, suureneb see hirm veelgi.

Pensionieaga võiks olla diferentseeritud

Ma ei ütleks ühtegi halba sõna, kui me looksime inimestele erinevad pensioniead mineku võimalused. See tähendab, et pensioniiga Eestis võiks olla diferentseeritud. Kes suudab, käigu kauem tööl, aga kes ei saa, sel peaks olema viisakas võimalus taanduda. Pensioniea tõstmise poolt olnud inimesed sidusid vajaduse pensioniiga tõsta sellega, et meil on vähe noori ja nende ning vanema põlvkonna suhe halveneb eeloleval kümnendil veelgi. Aastatel 1995–2008, 14 aasta jooksul, kahanes meie elanikkond 108 000 inimese võrra, ja see kahanemine jätkub. Niisiis, mina siiski ei ole väga reibas, lugedes seda vanas eas töötamise propagandat, mida valitsus pakub. Me teame analüüsides, et juba praegu siirduvad paljud mehed ja hulk naisi pensionile tegelikult pensionieast varem. Eelpensionäre, neid, kes ei pea

pensionieani vastu, oli 2008. aastal 14 700.

On välja toodud muidki näitajaid, millelega Eesti hiihlata ei saa. Lühikesest elueast ei hakka ma rääkimagi.

Nüüd lükkas valitsus pensioniea 63 aastalt 65 aastale.

Keskerakond on lubanud selle võimule tõustes tagasi pöörata.

Mina arvan, et tegelikult me oleksime pidanud vaatama, kuidas teha nii, et meie, eestlased, ei sureks heaoluühikute kodanikest 20 aastat varem, ja kuidas teha nii, et sünniks rohkem lapsi. Emapalk, nagu näha, asja ei lahenda.

Peaksime läbimõeldud sotsiaalpoliitika abil pikendama tasapisi meie rahva eluiga, samuti peame looma noortele

TOOMAS VAREK:

Peaksime läbimõeldud sotsiaalpoliitika abil pikendama tasapisi meie rahva eluiga, samuti peame looma noortele peredele soodsama elukeskkonna.

Hea eestimaalane!

Vahel tulevad meie ellu erilised päevad ja erilised võimalused. Teeme Ära talgupäev ehk 1. mai on juba uksele koputamas.

Milline on see Eestimaa paik, mida Sina enda jaoks tähtsaks pead? Millised teemad on Sinule olulised?

Ehk turned Sa uhkust Eestimaa looduse, meie muistest peituv ajaloo üle, pead armsaks Eesti väikekülalid, oma sünnikodu või hoopis kodulähedast varjulist parki.

Kõik need paigad ootavad Sinu hoolimist ja abikäsi 1. mail, Teeme Ära talgupäeval. Otsi üles enda jaoks see kõige erilisem koht talgute kodulehelt <http://www.teemeaa.ee>

est sai helesinine unistus...

või kaks, kuid siis on ka kõik. Ansipi valitsus muidugi ainult võidab sellest, sest neil jääb rohkem maksuraha riigieelarvesse alles. Oli see jutoosama reformierakondlasest rahandusminister Jürgen Ligi, kes hiljutimainis, et õigel ajal tulebki ära surra. See on hirmus, kuidas tänane valitsus näeb numbreid, aga mitte inimesi. Kui pole enam inimesi, siis pole ka numbreid.

Pensioniea tõstmist on võimalik edukalt vältida, sest on olemas ka teisi valikuid.

Prantsusmaal on pensioniiga madalam kui Eestis. Seal saavad eakad pensionile minna juba 60-aastaselt. Prantsusmaa valitsus kavandas pensioniea tõstmist 60-lt 62-le. See ei läinud aga läbi, sest Prantsuse rahvas ja ametiühingud on kindlalt selle vastu. Pensioniiga jäi 60. eluaastale püsima. Kas eestlased on tõesti tervemad kui prantslased, et võime endale sellist luksust lubada? Ometi, Euroopa Liidu statistika kohaselt oleme tervisenäitajate ja keskmise eluea poolest hoopis viimasel kohal!

Millegipärast laseb Eesti rahvas endaga teha seda, mida Vabariigi Valitsus eesotsas peaminister Ansipiga iganes soovib: tõsta mitmesuguseid

makseja erinevaid aktsiise, nüüd ka pensioniiga; sulgeda koole, lasteaedu, apteekide, postkontoreid, metskondi, päästekomandosid, raamatukogusid jne.

Pensioniea tõstmine ei ole lahendus!

Usun, et üks arvestatav alternatiiv pensioniea tõstmisele

oleks uute töökohtade loomine. Täna ja homsed töötud tuleb rakendada tööle. Lisaks tuleb välja arendada selline tööhõivepoliitika, mis motiveeriks inimesi jääma Eestisse, mitte aga välismaale tööle minema. Tähelepanu tuleb pöörata elanikkonna tervise parandamisele, ning

seeläbi tõuseb ka keskmine eluiga.

Muide, päris paljud pensionärid, kellel tervis lubab, jätkavad töөлkäimist, mis tähendab seda, et nad maksavad nii enda ka kui ka teiste pensionid kinni. Selle eelduseks on aga hea tervisega elanikkond. Seega, pensioni-

ea tõstmine ei ole lahendus! Täna pensioniiga ei peaks üldse tõstma, kui Isamaa ja Res Publica ning Reformierakonna poliitikud ei läheks kergema vastupanu teed.

Selle asemel nad peaksid tegelema tõelise probleemiga – töötusega – ja investeerima

elanikkonna tervisesse (alates hambaravist ja lõpetades lõikustega).

Kui see mure ära lahendada, siis polekski enam põhjust pensioniiga tõsta.

Blogist aadressil
siretkotka.blogspot.com

Riigikogus hääletas pensioniea tõusu poolt 50 Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu saadikut. Vastu hääletas 40 saadikut Keskerakonnast, Rahvaliidust ja SDE-st.

Hugo Hiibus

kohti!

peredele soodsama elukeskkonna, näiteks sellise, et me ei paneks noori lapsesaamise asemel mõtlema ainult pangalaenule ja kodust ilmajäämise hirmule.

Pensionit toodavad töönimesed, mitte töötud

Saan aru – neid valikuid on kahtlemata märksa raskem teha kui n-õ pikendada kahe aasta võrra meie inimeste noorust. Selle seaduse poolt hääletajad läksid kergema vastupanuteed, mis tegelikult töötab eestluse elujõu vastu.

Mina panustaksin ikkagi sellele, et parem täna rohkem hoolida noorest põlvkonnast, nii et meil jätkuks ka tulevikus maksumaksjaid, selle asemel et homme raukadena edasi töötades oodata arvuti kaudu oma laste ja lastelaste kirju arenenud riikidest.

Keskerakond oli algusest peale pensioniea kiirkorras tõstmise vastu. Sellega lihtsalt toodi inimesed ohvriks eelarve tasakaalu nimel. Kui valitsus tegeleks pensioniea tõstmise läbisurumise asemel töökohtade loomisega, siis tähendaks see pensionikassa, haigekassa ja ka riigieelarve paremat toimetulekut.

Selle asemel et eakatel pension ära võtta, tuleks anda tööealistele tööd. Siin on valitsusel palju ära teha – nii praegusel kui ka ükskõik missugusel järgmisel valitsusel.

Kaitseme õigust väljateenitud vanaduspuhkusele

Praeguse võimukoalitsiooni eestvõttel lükati vanaduspensionile jäämise iga kahe aasta võrra edasi. Nende väitel olevat see möödapääsmatu, sest Eestis ähvardab kohe-kohe tööjõupuudus. Selle põhjuseks olevat, nagu valitsus ise seletas, asjaolu, et rauaarv Eestis kahaneb ja oodatav eluiga järjest suureneb ning sellega muutub rahvastiku vanuseline koosseis lähimate aastakümnete jooksul oluliselt.

TOIVO TOOTSEN
Riigikogu liige,
Keskerakonna

Enne pensioniea tõstmise seaduse vastuvõtmist kirjutati seletuskirjas, et lähema 50 aasta perspektiivis jääb Eestis vähemaks 284 000 tööealist inimest, mis on 31% vähem tööeäsi kui meil on täna. Ja et samal ajal suureneb kiiresti üle 65-aastaste inimeste osakaal kogurah-

vastikust. Rehendus on muljetavaldav.

Aga mis põhjustel meil tööealiste hulk väheneb?

Aga millised on põhjused, et meil tööealiste inimeste arv järjest väheneb? Kas ainult see, et iive on väike ja vanad inimesed ei taha piisavalt ruttu eest ära surra?

Sõnagi pole olnud juttu sellest, et lähiaastatel on Eestist lahkunud mõnedel andmetel ligi 100 000 inimest.

Ja lahkunud pole mitte vanurid, vaid täies tööjõus inimesed! Selle asemel, et riik astuks omalt poolt samme tööjõus inimeste Eestis hoidmiseks, minnakse hoopis teist teed – tõstetakse pensioniea jäämise iga ja vanureid panakse sunniviisiliselt tööle käima. Sest sund see ju on – pensioniea jääda nad ei saa,

seega kas töötad või oled näljas.

Aga kus töötada? Kas nende jaoks töökohti on? Ja kas selle sammuga ei hirmutata noori niivõrd, et nad tahavadki siit ära minna?

Me räägime, et tarvis on luua rohkem teadmispõhiseid ja innovaatseid töökohti. Kas sellised töökohad sobivad 64-aastastele või hoopis 24-aastastele? Olen nõus, just teadmispõhiseid töökohti tuleks luua. Just see hoiaks meil oma haritud noori kodumaal, just see tagaks meie riigile jätkusuutlikkuse, mitte aga pensioniea jäämise ea tõstmise ja eakate inimeste töөлõundimine – selle asemel, et neile võimaldada aega väljateenitud vanaduspuhkust. Ja pange tähele, seda tehakse justnagu vastu tulles eakate inimeste endi tahtmisele!

Eesti pensionäridele jääb Soome eakaaslaste elu unistuseks

Meie pensionärid et töötada ka pärast pensioniea jäämist mitte suurest lustist tööd teha, vaid sellepärast, et pensionid on nii madalad, mis ei võimalda pensionäridele inimväärset elu. Iga

vähegi töövõimeline pensionär püüab veel ka tööd teha, et pisutki lisa teenida.

Tõesti, meie töötavate pensionäride hulk on aukartusäratavalt suur, palju suurem kui arenenud riikides. Kas siis meie pensionär ei tahagi vanaduspõlves puhata? Kas tema ei tahagi sügisel või talvel soojale maale reisida, nagu lõviosa tema eakaaslastest näiteks naabermaal Soomes teeb? Tahaks küll, aga tal pole selleks võimalust – väike pension lihtsalt ei võimalda. Seetõttu võtabki ta vastu kasvõi miinimumpalgaga täistöökohta, et enam-vähem normaalselt toime tulla.

Aga praegune valitsus arvab, et kui meie vanematele inimestele juba kord meeldib töötada, siis töötagugi täie rauaga ja ärgu unistagu pensionist!

Vanaduspension on pension,

mis on välja teenitud eelneva tööga. See on garantii: kui sa oled nii- ja niipalju aastaid töötanud, siis on sul võimalik näiteks 63-aastaselt enam mitte töötada; minimaalne sissetulek on sulle garanteeritud. Mitte riigi poolt kingitud, vaid su eelneva aastatepikkuse tööga välja teenitud. Ja siis on sul tõesti võimalus valida, kas kasvatada lapselapsi, lugeda raamatuid, kaunistada koduaeda või teenida lisaraha, jätkates veel töötamist.

Seda võimalust kärpis IRL-i ja Reformi valitsus nüüd oluliselt. Me ei saa seda aktsepteerida. Just seepärast kasutaski Riigikogu Keskerakonna ka õõistungit, et pensioniea tõstmise seadust ei võetaks vastu.

Töö loob väärtusi, ka pensioniraha. Selle asemel, et inimestelt pensioni ära võtta, tuleks anda tööealistele tööd.

Tööpakkumine töötukassa kodulehel

Hooajatöö Rakvere linnuses, piinakambris. Külastajatele piinakambri, surmatao ja põrgu tutvustamine. Piinakambris etenduste läbiviimine ja juhtimine, klientidele info jagamine, linnuse üritustel osalemine. Eesti, vene ja inglise keele oskus. CV saata: linnus@svm.ee

Vt lisa: http://www.tootukassa.ee/public/tp_25_04_2010_1.xls

Kõrgõzstan näitab, et Aasias ei ole Lääne

Suured kired Kõrgõzstani järjekordse valitsuse kukutamise ümber on tänaseks enam-vähem raugenud. 2005. aasta nn tulpide revolutsiooniga võimu haa-ranud Koermanbek Bakijevil on võim käest võetud. Tõsi, valitsusvastane mäss nõudis ligi 100 inimese elu.

IVARI VEE
ivari@kesknadal.ee

Kohtusin Akadeemia Nord rektori professor **Rein Müllersoniga**, et vestelda Kõrgõzstanist ning Kesk-Aasiast, mida ta hästi tunneb. Õigusteaduse doktor Müllerson on suure osa oma elust tegelnud rahvusvahelise õigusega. Ta oli Eesti asevälisminister, neli aastat oli ÜRO Inimõiguste Komitee liige. Aastail 2004–2005 töötas ÜRO regionaalnõunikuna Kesk-Aasias, avaldades sellest raamatu „Central Asia: A Chessboard and Player in the New Great Game“ (London, Kegan Paul & New York, Columbia University Press, 2007). Töötas kaua professorina Londonis. Ta on avaldanud 11 raamatut ning sadu artikleid rahvusvahelise õiguse ja poliitika valdkonnas. 1995. aastal valiti ta maailma prestiižikaima juristidekogu, Genfis asuva Rahvusvahelise Õiguse Instituudi liikmeks (sinna kuulub kogu maailmast ainult 100 liiget).

Mis Kõrgõzstanis ning laiemalt Kesk-Aasias praegu toimub?

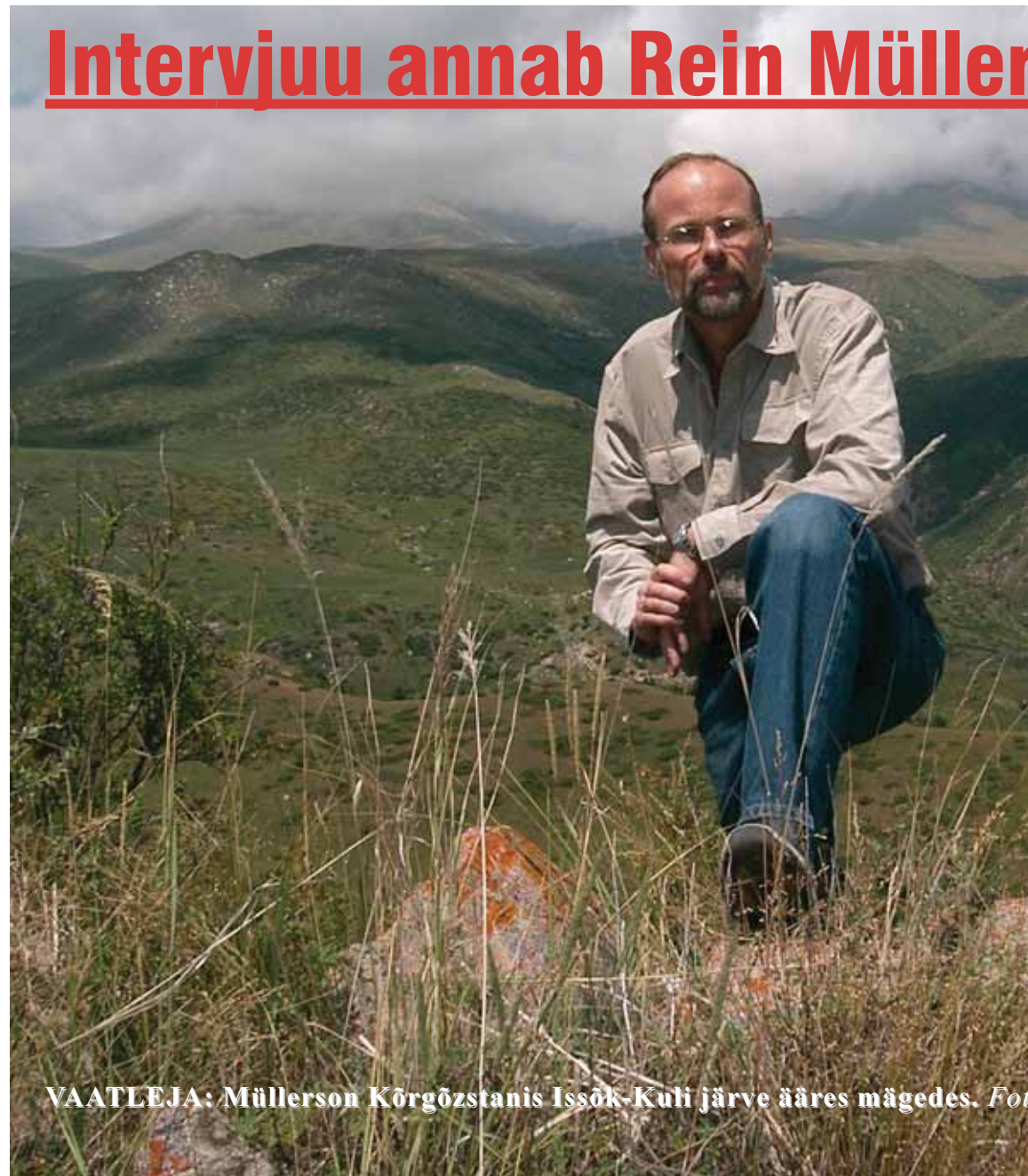
Kõrgõzstani sündmustel on oma sisemised impulsid. Nendeks on korruptsioon ja rahva vaesus ning sellesama rahva lootuste täielik purunemine. Pärast eelmise presidendid Askar Akajevi võimult kõrvaldamist 2005. aastal rahvas lootis, et läheb paremaks. Akajevi režiim algas ju lootustandvalt. Ta oli küllalt demokraatlik ning tema valitsemise algusaastatel oli Kõrgõzstan Kesk-Aasias kõige liberaalsem riik, kui seda sõna tolle regiooni kontekstis üldse kasutada saab. Seejärel muutus režiim aina autokraatlikumaks ja korrumpeerunumaks. 2005 toimus „tulpide revolutsioon“ – võimule tulid teised jõud ning uus valitsus, mis korrumpeerus veel kiiremini. Mingeid reforme läbi ei viidud. Raha saadi peaausjalikult kahel viisil. Esiteks ameeriklastelt, Manase sõjaväebaasi rentimisest. Siis aga võttis Šanghai Koostööorganisatsioon, mille liige ka Kõrgõzstan oli, vastu otsuse, et Kõrgõzstan peab alustama Washingtoniga läbirääkimisi baasi sulgemise üle. Venemaa lubas Bakijevile suurt laenu, ning Bakijev hakkaski nagu natuke ameeriklastele pigistama. Baasi staatus muuteti, mille käigus renditasu mitmekordistus. Venemaa oli Bakijevile osa lubatud rahast juba üle kandnud; too aga võttis ja pettis

mõlemat poolt. Rohkem pettis Bakijev küll Venemaad, kuid peteti ka Läänt, kes püüdis Biškekile peale suruda teatud majanduslikke ja poliitilisi reforme. See, et mingeid reforme ei toimunud ning et rahva elu ei paranenud, oligi peapõhjus, miks nüüd riigipööre toimus. Kellegi kätt kusagilt väljastpoolt pole küll vaja otsida. Mulle tundub, õigemini – ma tahaks väga loota, et Washington ja ka Moskva saavad aru, et nende vastasseisul peavad ikkagi mingid mängureeglid olema. Varem oli nii, et Bushi administratsiooni eesmärk oli ära kasutada Venemaa naabrite, nimelt Ukraina, Gruusia ja ka Kõrgõzstani, venevastaseid jõude, et Venemaale survet avaldada, teda USA sõjaväebaaside ja kohalolekuga ümber piirata, kasutades sealjuures ära Venemaa nõrkust ja Jeltsini valitsuse järeleandlikkust. (Ameeriklased kutsusid Jeltsini esimest välisministrit Andrei Kozõrevi – „yes-man“, erinevalt tema eelkäijast Andrei Gromõkost, kes oli külma sõja ajal „no-man“. Ega kumbki hüüdnimi kõlanud eriti austusväärset.) Venemaa omakorda püüdis toetuda neis riikides teistele jõududele, neile, kes pärast „värvilisi revolutsioone“ opositsioonis olid, tahtes nii oma mõju seal suurendada. Käis vägikaikavedu, milles eelkõige kannatasid just need riigid ja rahvad. Mingeid tõsiseid reforme ette ei võetud, loodeti Venemaa või Lääne abile. Toon näite, mis illustreerib Venemaa ümber käivaid geopoliitilisi mängu. Olin 1994. aastal Bakuus, kus kohtusin tollase Ameerika suursaadiku Richard Kauzlarichiga. Kõige olulisem küsimus oli Ameerika huvid Kaukaasias? Saadik vastas ilma keerutamata, et Armeenias huvitavad neid armeenlased, Aserbaidžaanis nafta ja Gruusias Ševardnadze. Noh, on arusaadav, mis asi on nafta. Armeenlased huvitavad ameeriklasti seepärast, et Ameerikas elab palju armeenlasi ning piirkonniti võivad valimistulemused sõltuda armeenia diasporaa eelistustest. Ja Eduard Ševardnadze huvitas ameeriklasti seepärast, et ta oli juba Gorbatšovi ajal välisministrina väga ameerikameelne poliitik ja Lääs toetas teda. Loomulikult Lääs pettis Ševardnadzes, sest korruptsioon oli Gruusias suur ja inimesed vaesed, aga veelgi tahtsam oli, et Gruusia tahtis tagasi saada Abhaasiat ja Lõuna-Osseetiat, mis kaotati 1992. ja 1993. aastal. Ševardnadze jõudis arusaamisele: selleks, et taastada kontroll

nende regioonide üle, on vaja kuidagi Venemaaga kokku leppida. Gruusia ja Venemaa suhete paranemine polnud aga hoopiski Bushi administratsiooni huvides. Saadi aru, et kui Ševardnadzel õnnestub Venemaaga kokku leppida ning need territooriumid tagasi saada, on Gruusia Washingtoni mõjupiirkonnast väljas. Seepärast vahetatigi Ševardnadze, kes oli ju oma olemuselt kah ameerikameelne, aga kaval (ega teda asjata nimetatud hõberebaseks), Saakašvili vastu, kes oli sirgjooneliselt ja vankumatult ameerikameelne. Midagi sellist toimus ka Kõrgõzstanis – Akajevit taheti ära kasutada Venemaa vastu, ja kui ta lootusi ei täitnud, vahetati ta välja Bakijevi vastu, kuigi, nagu 2005. aastal, olid ka viis aastat hiljem rahutuste peamised põhjused sisemised. Olen veendunud, et Venemaa ja Lääs peaksid kokku leppima mängureeglites, sest vastasseis pole ei Venemaa ega Lääs kunagi midagi võitnud. Kaotanud on aga kõige rohkem rahvad, kelle territooriumil suurriigid oma geopoliitilisi mängu mängivad. Venemaa ei tohiks püüda õonestada naaberriikides valitsusi, mis seal võimul on, Lääs aga ei tohiks ohutada venevastast meelsust, nagu tehti Ukrainas ja Gruusias, ning kasutada neid riike selleks, et suruda Venemaad ringkaitsesse.

Kui läänemeelsed jõud on võimul, ei saa ju öelda, et just Venemaa teeks hirmsaid jõupingutusi, et neid kohalt lahti saada. Tundub, et nii Kõrgõzstanis kui ka Ukrainas ja Gruusias on ikkagi tegemist nende poliitikute endi äärmiselt lollide käitumisega. Kas pole nii? Loomulikult on nad käitunud ebakompetentselt ja rumalalt. Nad on korrumpeerunud ja asjatundmatud. Seda müüdugi. Isegi inglise ajakirjanik Edward Lucas, kes oma raamat „Uus külm sõda“ kutsus Läänt üles kaitsma Venemaa naabreid tema vastu, nimetas neid naabreid ebakompetentseteks, tujukateks ja sallimatuteks (ma lootan, et ta Eestit ei mõelnud). Venemaa sekkus 2004. aastal väga tugevasti, ja ma ütlesin – lausa jõhkralt, Ukraina presidendivalimistesse. Janukovitš ja Juštšenko olid siis kandidaadid ning Putin isegi ilmus koos Janukovitšiga tolle valimiskampaania ajal Kiievis tribüünile. See oli loomulikult teise riigi seisajadesse sekkumine, ning nii ei tehta. Samas maksis see Venemaale kõvasti kätte ja andis tugeva tagasilöögi. Pärast jälle Lääs toetas võimsalt „oranži revolutsiooni“.

„Oranži revolutsiooni“ pooldajatel oli ju täiesti pretseeditud ülekaal?

VAATLEJA: Müllerson Kõrgõzstanis Issök-Kuli järve ääres mägedes. Foto: ...

Jah, seda küll. Täielikku üksmeelt loomulikult polnud, kuid siiski oli enamik ukrainlasi „oranži revolutsiooni“ poolt. Kahjuks ei pannud Juštšenko oma edasises elus esikohale mitte Ukraina huve, vaid hakkas väga läbinähtavalt täitma Bushi administratsiooni ülesandeid. Ülesanne oli: Ukraina NATO-sse! Vaadake, enamik grusiine nähtavasti pooldab NATO-sse astumist, mida ei saa aga öelda osseetide ja abhaaside kohta. See tähendab, et kui Gruusia oleks NATO-sse võetud, millest täna enam juttu ei ole, oleks Lõuna-Osseetia ja Abhaasia kindlasti niisuguse liitumise vastu olnud. Sel juhul, kui isegi 2008. aasta sõda poleks olnud, oleks Gruusia need territooriumid kaotanud. Ukrainas on pidevalt umbes 60–70% elanikkonnast NATO-sse astumise vastu; Krimmis ning Donbassis ja üldse Ida-Ukrainas olid inimesed peaaegu 100-protsendilisel vastu. See tähendab, et kui keegi otsustab liita Ukraina NATO-ga, läheb suur osa Ukrainast kaduma. Sama asi juhtuks, kui kellelgi tuleks pähe Ukrainat Venemaaga ühendada – siis kaotataks Lääne-Ukraina. Mulle tundub, et Janukovitš on sellest õppinud. Ma ei tea, kui kompetentne ta on tippoliitikuks, aga tundub, et ta on aru saanud: niisugusele riigile nagu Ukraina on mitte ainult

kasulik, vaid isegi eksistentsiaalselt vajalik omada häid suhteid nii Venemaa kui ka Läänega. Sellist poliitikat dikteerivad Ukraina ajalugu, geograafia ja ka demograafia. Täna rõhutab Janukovitš just seda, et temale on ühevõrra lähedal ning ühevõrra kaugel nii Venemaa ja Euroopa Liit kui ka Ameerika Ühendriigid. Kõige tähtsam peaks talle olema Ukraina huvide kaitsmine, ja see, kellelega tihedamat koostööd teha, sõltub neist huvidest. Loodetavasti Kõrgõzstani uus valitsus võtab õppust omaenda ja ka oma naabrite vigadest.

Kas on võimalik, et Kõrgõzstanis ei valitsetaks klanniti, nagu seda on kogu aeg tehtud? Et poleks maffiavalitsusi, kus kõigile parematele kohtadele kohe sokutatakse sugulased? Kõigepealt teeksin vahet maffia ja klanni vahel. Maffia on juba olemuselt kuritegelik organisatsioon. Klannid (hõimud, džusid, traditsioonilised laiad perekonnad jne) on Kesk-Aasias kogu aeg olemas olnud; nad on ajaloolised, traditsioonilised, ja sellega peab arvestama. Ega mõnes Kesk-Aasia riigis olekski vaja üldvalimisi väga tihti korraldada. Valimistes võiksid osaleda vaid klannide juhid, sest ega situatsioon praktiliselt ei muutuks. Kõrgõzstanis võib see natuke

muutuda, Kazahstanis veel rohkem, sest nemad on rohkem nagu europiseerunud ning neis on tunduvalt kõrgem haridustase, seda just tänu Venemaa kolonialismile ja Nõukogude Liidu poliitikale. Kuid Afganistanis ja Uzbekistanis küll midagi ei muutuks. Kui selles regioonis valimised toimuvad, tundub Lääne inimesele imelik, kuidas seal mõni mees saab mõnes piirkonnas 90–99% häältest. Saab ikka küll, sest kõik hääletavad omaimese poolt, ja mõnes kohas võib see toetus olla lausa 100-protsendine. Nii et klannidest ei saa ei üle ega ümber, mis loomulikult ei tähenda, et kõik peaks jääma nii korrumpeerunuks kui Bakijevi ajal. See, kuidas Bakijev kõik oma vennad, pojad jt sugulased soojadele kohtadele upitas, oli ikkagi midagi rohkemat kui tavasilised klannisuhted. Klannid peaksid omavahel kokku leppima. 2005. aastal tuli võimule Bakijevi ja Kulovi tandem. Kulov oli põhjast ning sai peaministriks, Bakijev oli lõunast ja sai presidendiks. Niisugune tasakaal kestis aga vähe aega. Kõrgõzstan jaotub laias laastus kahte ossa: majanduslikult enamarenenud Põhja-Kõrgõzstan ja Fergana orus asuv Lõuna-Kõrgõzstan, ning nende vahel mäed. Fergana org on kõige tihedamalt asustatud piirkond Kesk-Aasias – selline islamismi hääl. Seal on

tüüpi demokraatia võimalik

son

o erakogust

Lõunast pärit Bakijev tugines suuresti oma klannile. Toon näite. Veel enne „tulvide revolutsiooni“ oli mu sõber, ajakirjanik, ühe poliitilise liidri usaldusmeheks, ja ma küsisin: „Kui palju ta sulle maksab, et sa tema peale nii palju aega raiskad?“ Ta vastas: „Meil ei maksta niisuguste teenete eest. Kui ta mulle maksaks, oleksin mina nagu tema sulane. Maksmise aeg tuleb hiljem – kui too poliitik presidendiks, peaministriks või ministriks saab, siis saan ka mina kas ministriks või mõned kasulikud äritellimused.“ Sel moel need asjad Kesk-Aasias käivad ja sel nähtusel on isegi oma, keskaasialik termin – *tan ata* (*tan* – võrdne; *ata* – isa). Kord ütles mulle Felix Kulov, kui ta oli peaminister, et Kõrgõzstanis tuleks teha nagu Hiinas, kus kohaliku võimu tähtsamad esindajad on pärit teistest provintsidest. Loodan, et nüüd tuleb võimule teistsugune valitsus. Ma ei usu küll, et Roza Otumbajeva jääb liidriks. Mitte ainult seepärast, et ta on naine ja naistesse suhtutakse Kesk-Aasias teatud eelarvamusega. Tal puudub tugev poliitiline tagala. Arvatavasti tuleb võimule jälle mingi tugev mees. Kõik võib loomulikult otsast peale alata, aga loodetavasti on ka kirgiisid õppust võtnud. Mingit läänemoodi demokraatiat seal loomulikult ei tule, aga enam-vähem stabiilne valitsus, mis ei hooli vaid enda ambitsioonidest ja heaolust, vaid ka oma riigist ja rahvast, on täiesti reaalne. Veelkord kordaksin: tähtis on, et välisjõud jälle ei hakkaks seda paljukannatanud riiki ja rahvast jaotama lääne- ja venemeelseteks ning Kõrgõzstani juhid lähtuksid ainult oma riigi ja rahva huvidest (peale oma klannide ja perede huvidest), aga mitte Kremli või Valge Maja huvidest. (Muuseas, Biškekis on ka oma Valge Maja). Tuli meelde veel üks lugu. Kui USA suursaadik Iraanis William Sullivan, aastatel 1978-1979, veel enne islamirevolutsiooni, püüdis Iraani šahhi veenda, et see valitseks natukenegi demokraatlikumalt ja liberaalsemalt, ning teda pehmelt süüdistas inimõiguste rikkumistest, ütles šahh umbes nii: „Mulle meeldiks küll valitseda nagu Rootsi kuningas, kuid mul on selleks lihtsalt liiga vähe rootslasi.“ Ja tõepoolest, Kõrgõzstanis on võib-olla tuhandeid väga kõrgesti haritud inimesi, kes isegi võiksid juhtida suvalist lääneriiki, kuid nad ei saa juhtida Kõrgõzstani, sest seal pole lihtsalt piisavalt „rootslasi“.

Eks tõesti, mentaliteet on ju hoopis teine. Mentaliteet, ajalugu, naabrid ja kõik muu on teine. Seal ei ole võimalik sisse viia lääne-

likku liberaalset demokraatiat. Aga võimalik on see, et riik oleks stabiilsem, et korruptsiooni oleks vähem, et inimõigusi ei rikutaks massiliselt. Ma tegelikult ei ütleks, et Kõrgõzstanis oleks massiliselt inimõigusi rikutud. On selline organisatsioon nagu *Freedom House*, kes aeg-ajalt hindab inimõiguste olukorda erinevates riikides; nende andmeil on Kõrgõzstan ja ka Afganistan pooldemokraatlikud riigid, aga Kazahstan on näiteks täielikult mittemokraatlik riik. Minu arust on see vale. Kõrgõzstan pole tõesti kunagi olnud diktatuuririik, vast ainult Bakijevi ajal ta sinna suunas liikus. Lihtsalt keskvoim on olnud suhteliselt võimetu ja võib tunduda, et riik on vabam. Kazahstanis on olukord stabiilsem ja valitsus võimekam asju ajama. Nazarbajev on minu meelest selline „valgustatud autokraat“. Paljud ütlevad, et see on tunduvalt parem, kui mingi suhteline vabadus, kus lokkab kuritegevus, kus sind võidakse tänaval tappa ja pidevalt toimuvad rohkete inimohvritega riigipöörded.

Kazahstan areneb viimasel ajal selles „valgustatud autokraatias“ vist väga edukalt. Noorte riigi kulul välismaale õppima saatmine juba tähendab midagi. Jah, 3000 stipendiumi aastas. Kusjuures see on suhteliselt aus süsteem. Olen ise kohtunud nende stipendiaatidega – äärmiselt arenenud noored inimesed. Oht on loomulikult olemas. Nimelt sõltub „valgustatud autokraadi“ isiklikest omadustest äärmiselt palju. Kes tuleb võimule pärast Nazarbajevit? Ning kui immuunne on niisugune juht lähikonna mõjutustest? Väga palju sõltub inimese sisemisest jõust, sest pugejaid, kes sosistavad kõrva ainult seda, mis talle meeldib, tekib autoritaarse liidri kõrval palju.

Millised on siis perspektiivid? Piirkond ju käärib tugevasti. Ma ei usu, et Kõrgõzstanis tuleb kodusõda. Tuleb muidugi mingi varade ümberjagamine, aga arvan, et see pole teab mis tõsine probleem. Siin on alati uus võim äri ümber jaotanud. Sellist olukorda, nagu oli ossetide ja abhaasidega Gruusias, kus riik, kui ta ei vii läbi tasakaalukat ning regionaalselt ja etniliselt balansseeritud poliitikat, võib lõheneda ja alata kodusõda, Kõrgõzstanis ei ole. Kuigi riik geograafiliselt jaguneb Põhjaks ja Lõunaks, mis on lahatatud kõrgete mägedega, ning kus kehtib klannide süsteem, on Kõrgõzstan etniliselt suhteliselt homogeenne. Ainult et lõunas elab küllaltki

suur protsente usbekke, aga neil ei ole märgata irredentistlikke püüdeid.

Kas olete nõus, et see regioon pisut stabiliseerub, sest Venemaa ja USA suhted muutuvad?

Jah, need suhted on muutumas, ning minu arust on see väga positiivne tendents. Venemaa ei ohusta Ameerika globaalset domineerimist. Seda võib ohustada ainult Hiina. Venemaa on loomulikult regionaaljõud ja ta tahab oma jõudu ka kindlustada. Tundub, et Venemaa püüab üldse suhteid naabritega stabiliseerida. Hiljutine õnnetus, mis tabas Poolat, ning see, kuidas Venemaa reageeris, oli liigutatav ja isegi üllatav. Kui venelased on tavaliselt väga südamlilikud inimesed, siis Venemaa valitsused ei ole sellega eriti silma paistnud. Samuti ei püüa ka Obama administratsioon olukorda regioonis destabiliseerida ning kasutada näiteks Poolat või mõnd teist riiki Venemaa vastu. Kõik riigid saavad Vene ja USA suhete paranemisest vaid kasu. Venemaa pole ka ju enam Stalini või Brežnevi Nõukogude Liit. Mõte, et Venemaal on plaanis rünnata Eestit või Lätit või Leedut või mõnd teist naaberriiki, on minu arust täiesti absurdne. See, kui tõmmatakse paralleele Gruusia–Vene 2008. aasta sõja ja Eesti situatsiooni vahele, on minu arvates solvav meie riigile ja rahvale. Kuigi võib ja tulebki kriitiliselt suhtuda meie valitsuse välis- (nagu ka sise-) poliitikasse, ei ole jumal meid „õnnistanud“ niisuguste liidritega nagu Gamzahurdia või Saakašvili. Palju rohkem kui Venemaa, on just nemad olnud õnnetuseks oma riigile ja rahvale. Kui esimese maru-rahvuslik poliitika tekitas situatsiooni, mida muidugi Venemaa oma huvides ära kasutas, siis viimane viis selle poliitika loogilise lõpuni.

Intervjuu trükiettevalmistuse ajal oli Bakijev kirjutanud tagasiastumispalve, mille ta eelmisel kolmapäeval tagasi võttis, avalikult teatades, et tema tagasi ei astu, oma vigu ei tunnista ning et mässu käigus hukkunud inimeste elud polevat tema südametunnistusel. On võimalus, et Bakijevit pani sellist avaldust tegema tema võõrustaja, Valgevene president Lukašenka, kes ise esines samal päeval talle omase emotsionaalse ja poliitiliselt lühinägeliku avaldusega Kõrgõzstanist ja Bakijevist. Sellest rääkides läks Lukašenka lausa nii härdaks, et pühkis pintsakukäisega salakavalalt habemetükkasse voolavaid heldimuspisaraid.

Eks paistab, mis Aasias nüüd siis edasi saab.

Konservatiivide plakatid süüdistavad Browni

6. mail toimuvad Suurbritannias üldvalimised. Viimastel kuudel konservatiivide senist edumaad rahvaküsitlustes tasa teinud leiboristide juht Brown märkis 6. aprillil valimisi välja kuulutades, et Suurbritannia on „taastumas“ ning et valijad ei tohiks seda taastumist „ohustada“, vahendab BBC News.

INDREK VEISERIK

Konservatiivide juht David Cameron teatas leiboristide liidri sõnadele vastukaaluks, et tema partei pakub brittidele uut algust. Leiboristide 13 aasta pikkust valitsemisaega kritiseerinud Cameroni sõnul on aeg vahetada praeguse valitsuspartei avaliku sektori keskne fookus tooride ühiskonnale keskendatuse vastu. Saareriigi suurusel kolmanda partei, liberaaldemokraatide liider Nick Glegg on teatanud soovust, et ainult tema partei pakub „tõelist muutust“.

Konservatiivne erakond on asunud oma valimiskampaaniat läbi viima agressiivselt, et Brown igal juhul võimult kukutada. Leiboristide peaministri rünnatakse ääretult teravtooniliste plakatitega. Ülemisel plakatil väidavad konservatiivid, et leiboristide valitsemisajal on Suurbritannias enne tähtaega vabadusse lastud 80 000 kriminaalkurjategijat. Tegemist on alatu süüdistusega, kuhu juurde ei ole lisatud pikemat põhjendust, mis tõestaks süüdistuse tõele vastavust.

Alumisel plakatil väidavad konservatiivid, et Brown on suurendanud vahet rikaste ja vaeste vahel. Arvestades Browni aetavat sotsiaaldemokraatlikku poliitikat, on ka see süüdistus pinna-pealne ning vajaks pikemat lahtiseletamist.

Ometi mõjuvad niisugused plakatid linnapildis kahtlemata paljudele valijatele löövalt. Selle peale ütlevad ilmselt paljud briti konservatiivid: *nothing personal, it's just politics* – ei midagi isiklikku, kõigest poliitika!

Hiljuti Keskerakonna poolt üles seatud peaminister Andrus Ansipi ja IRL-i juhi Mart Laari tegematajätmistele viitavad reklaamplakatid ei ole võrreldavad briti konservatiivide poolt üllitatud rägusega. Kõigil Keskerakonna teavituskampaania kriitikutel tasuks seega eelnevalt jälgida, millise agressiivsusega Lääne Euroopa küpsetes demokraatlikes riikides poliitilised oponendid teineteist ründavad. Keskerakond täidab Eestis edukalt ja samas viisakalt opositsioonierakonna ülesandeid, olles meie riigi hapra tervisega demokraatiale tervendavaks ravimiks.

Tartu üritused

KESKNÄDAL

Kolmapäeval, 28. aprillil kell 17.00

Keskerakonna Tartu büroos (Ülikooli 12, II korrus) kohtumine

Kesknädala peatoimetaja **Urmi Reinde** ja reporteri **Indrek Veiserikuga** Kõik lugejad on oodatud!

Teisipäeval, 4. mail kell 18.00

Keskerakonna Tartu linna piirkonna aastakonverents ülikooli raamatukogus (Struve 1). Registreerimine algab kell 17.30.

Algus esilehel

Kuidas Eestit mõistlikult tõusule juhtida

Kas teeme õigeid asju?

Näiteks kvalifitseeritud inimeste kategoorias on meie näitaja 44,1%. Ehk lühidalt, Eesti inimene töötab praktiliselt sama tundide arvu aastas, kuid inimeste ja riigi toimetuleku tase jääb Euroopa viie parima riigiga võrreldes kaugele maha. Siit tekib õigustatud küsimus: kas teeme õigeid asju? Ma ei saa kuidagi mõista riigi käitumist Arengufondi suhtes, kus investeringute tagatis lihtsalt lõigatakse riigieelarvest maha. Keskerakond on teinud Eesti Arengufondi seaduse muutmise ettepaneku, mille kohaselt 0,3% planeeritavast riigieelarvest läheb Arengufondile investeringuteks. Just tänases majanduskriisis tuleb analüüsida, mida oleme teinud valesti, kas meie panused on olnud õiged, mida teha insenerihariduse otsustavaks edendamiseks. Ainult mõni aasta tagasi tundus, et laenu saamine on imelihtne. Suuri tagatiseid ei nõutud ning skeem oli laenuaotlejate enamusel samasugune, kus

pandi oma tulevane korter või elamu tagatiseks. Kuid kui sageli leidsime meedias lugusid, kus laene oli antud tootmisettevõtetele masinate, seadmete ja tehnoloogiade soetamiseks? Lühidalt, meie edu ei tohi tulevikus mõõta sellega, kui palju ilusaid maju kerkib põllule, vaid kui palju tootvat tööstust ja põllumajandust juurde tuleb, kuidas on lood toorme väärastamise ja tootearendusega.

Haridus paigast ära

Haridus on olnud ja jääb meie edukuse vundamendiks. Ma ei pea silmas ainult kõrgharidust, sest väga suur osakaal on ka kutseharidusel. Tasakaal kõrgharidusega ja kutseharidusega inimeste vahel on meie riigis paigast ära. Niisamuti nagu vajame tublisid inseneri, vajame ka puuseppi, autoremontijaid, juuksureid jt oskustöölisi. Eestis on 25.–64. vanusaasta rühmas kõrgharidusega inimesi Euroopa keskmisest 45% rohkem. Samas on kõrgtehnoloogilises

Eesti hariduspõu
www.rajalidja.ee

tootmises hõivatud inimeste osakaal ainult 53% Euroopa keskmisest. Haridus on innovatsiooni alus, mille peale ehitatakse teadus- ja arendustöö infrastruktuur.

Peame välja selgitama need vägagi kitsad teadus- ja arendussektorid, kus meil on loota läbilööki maailmas, ning neid ka piisavalt ja operatiivselt rahastama.

Miks linnud tulevad suveks Hispaaniast Eestisse?

Meie üheks suuremaks šansiks seljatada majanduskriisi on lähimõeldud ja õiged otsused loodusressursside kasutamisel. Mu hea sõber küsis naljatamisi: miks linnud tulevad suveks Hispaaniast Eestisse? Vastus on ju imelihtne: neil on seal liiga palav. Sama reegel võiks suure töönaosusega kehtida ka inimeste puhul. Miks minna suvel puhkama ülipalavasse Hispaaniasse, kui on võimalik tulla Eestisse? Kindlasti ei toeta seda mõtet läbimõtlematud käibemaksutõusud kultuuri- ja turismisektoris, mis vähendab üpris tugevasti Eesti kui puhkuse- ja turismimaa konkurentsivõimet. Meie geograafiline asend, kus oleme kahelt poolt piiratud merega, olles NATO ja Euroopa Liidu piiiriki, loob väga soodsad eeldused transiitkaubanduseks. Kindlasti tähendab see nii maa- kui ka meretransporti, aga miks mitte

ka õhuteed. See loomulikult eeldab mõistlikke suhteid meie naabritega.

Täna on põllumajanduses üle 300 000 ha kasutusest välja langenud haritavat maad. Selle taaskasutamine on võimalik meie oma ja rajatagust tarbijaskonda arvestades. Täiesti omaette küsimus on põlevkivi ja selle kasutamine tulevikus. Ainuüksi põlevkivikeemia võimaldab siit saada üle 40 tooteliigi. Üle ega ümber ei saa me metsast, mis katab 50% Eestimaa pindalast ja mille tootearenduslik varamu on tohutu.

Meie riigil on piisavalt võimalusi ja potentsiaali tagamaks stabiilne elukeskkond siin elavatele inimestele ning ühtlasi olla konkurentsivõimeline laias maailmas. Peame suutma endale tunnistada, et üsna sageli soovime näha vaid peegelpildi esimest poolt, mis ütleb, et pealt on asi kullakarvaline, kuid jätame tähelepanuta teise poole – seest siiruviruline.

Jüri Ratas

Teeme kära!

Teater korraldab "Ühtse Eesti suurkoogu" IRL-i käsikirja järgi

Eluleval laupäeval on kolmat korda kampaania „Teeme ära!“ talgud. Esimesel korral 2007 koristati prügi, aga kogumiskohtades jäädgi hätta sorteerimise ja ladustamisega. Need tööd tegema pidanud Utileek OÜ ja Utileek Lõuna OÜ jätsid suure osa tööd teemata ning veel praegu laiuvad Tartus Raadi lennukärgid ääres prügiühjad.

VIRGO KRUBE
MTÜ Eurosaadik

9. aprill 2010. Eesti Päevaleht andis teada probleemidest ka Põhja-Eestis:

„Keskonnainvesteeringute keskuselt (KIK) 960 000 krooni, et lasta selle eest koristada 2008. aasta kevadel „Teeme ära!“ talgute käigus Harku karjäärilähele veevõrgu prügila.“

Talgud on ju lõpetamata, aga see pole takistanud mõttealgatajatel kiitlemast selletaoliste kampaaniate toimumisega välismaal: Leedus, Sloveenias, Mehhikos. Info sealsete ürituste kohta pärineb ainult „Teeme ära“ kampaania inimestelt, ennekõike Rainer Nõlvakult. Sõltumatud allikad puuduvad.

Mõtlemise ja leppimise talgud

Mullu oldi targemad. 2009. aasta kampaania keskkonda ei reostanud, sest ürituse „Minu Eesti – Teeme ära“ talgud seisnesid mõtlemises.

Algselt kavandatud 100 000 osaleja asemel tuli kohale vaid 12% inimesi, aga kogunenud ei teinud midagi ära, vaid tegid kära.

Poliitilised ringkonnad nägid ETV-s juba kuu varem jooksma hakanud reklaamides ka katset võimaliku uue erakonna loomiseks mõttetalgute varjus. Sel-

leks oli olemas MTÜ Minu Eesti, mille juhatuse moodustas IRL-i Pärnu poliitik Raul Sarandi.

Rahastamiseks kasutati varikatuseks Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liitu, mis taotles kaubamärki MINU EESTI ning mida juhtiv Urmo Kübar oli varem Res Publicas.

Ettevõtmist toetas heldelt regionaalminister Siim-Valmar Kiisler (IRL), kes eraldas KÜSK-i programmist 8,36 miljonit. Täpsem kirjeldus projekti poliitilistest sidemetest IRL-iga on möödunud aasta 15. aprillil Kesknädalas.

Kolmas katse 1. mail 2010 mõttetalgud korraldada on varasematest veelgi tagasihoidlikum. Rainer Nõlvak tahtis möödunud sügisel korraldada seda deviisi all „Lepime ära“ ehk panna eestlased ja venelased sõbrustama. Lasnamäel korraldati ühine puude istutamine, mida näitas ETV.

Ometigi on talgute teemad jäetud vabaks, ühtegi läbivat teemat ei ole, räägitakse lihtsalt kohalikul tasandil inimeste kokkukutsumisest.

Ilmselt saadi aru, et üle Eesti ei ole võimalik koordineerida poliitilise jõu teket, ja siin ei aita isegi Tõnis Mägi telereklaamid. Kahe eelmise katsega tõestati, et 50 aastat kolhoosikorda on eestlaste talgutra-

TEATRI POLIITREKLAAM: Need tallinlased, kes üleüldise plakatiamaania suhtes veel immuunused ei ole, pidid märkama, et 7. aprilli hommikul olid NO99 teatri reklaamid väga kunstipärase käega n-õ soditud. Enamik linlasi ei eristanud neid tuhandetest muudest reklaamiplakatitest. Foto Kanal2 ekraniilt

ditsiooni kustutanud ja viimased 18 aastat kapitalismi ja „igaüks seisab enda eest“ poliitikat pärssinud vabatahtlikkust. 26. aprillil seisuga oli registreerunud 11 tuhat, vabu kohti on 24 tuhat.

Teatraalne parteiloomine

Mõttekojad ja talgud on ennast korraldatakse 7. mail Saku suurvõltsi teatri NO99 projekt „Erakonna Ühtne Eesti suurkoogu“. Sõna suurkoogu leiame

ainult ühe Riigikogus esindatud erakonna põhikirjast (IRL). Kõik teised parteid on viimased kümneedid pidanud Interneti või üldkogusid. Interneti tutvustab lavastust „Erakonna Ühtne Eesti suurkoogu“ aadressil www.eestiest.ee, mis on registreeritud 5. aprillil 2006, aga muudetud alles hiljuti – 18. märtsil 2010, s.o kuus päeva enne projekti üldsusele tutvustamist.

Sõnaline kaubamärk „EESTI EEST“ on registreeritud Pa-

tendiametis kaubamärgina erakonna Isamaaliit nimele 5. juulil 2007, aga taotlus esitati üks päev enne domeeni registreerimist 4. aprillil 2006. Ilmselgelt kaitses Isamaaliit oma kaubamärki internetiaadressi registreerimisega juba neli aastat tagasi. Möödunud aasta Europarlamendi ja kohalikel valimistel ilmus IRL-i ajaleht „Eesti Eest“ nii eesti- kui ka venekeelsena ja on leitav veel praegu erakonna kodulehel www.irl.ee.

Reklaamitrikid

Teatri suurkoogu reklaamid kritiseerivad eranditult Keskerakonna ja Reformierakonna valimistel kasutatud loosungeid. Ühtegi IRL-i reklaami ei pilata.

7. aprilli paiku toimunud teatri välireklaamide sodimine lisab üritusele vaid autentsust, sest IRL-i noored kleepisid 2009. alguses punaste siltidega üle Keskerakonna reklaame, aga jäid vahele.

Ojasoo ja Semper on õelnud, et jäljendavad võimalikult paljude erakondade siseelu, ja plakatite sodimine on üks kampaaniarelvadest. Kuna ükski erakond nendega võidelda ei soovi ja ükski teine teater nendes plakatites ohtu ei näe, siis pididki nad seda ise tegema. Seekord andis juhtunust selgitusi Ühtse Eesti pressiesindaja Jaanus Kuk, sest Ojasoo ja Semper jäid Rein Langi kohta valetamisega vahele juba ürituse avalikkusele esitlemise järgsel päeval, kui TV3 saates „Värske Ekspress“ süüdistasid Langi etenduse nurjamises.

Kõige enam peab ühtsust manifesteerima „kampsunlasteks“ ja „äraostmatuteks“ jagunenud IRL.

Pealegi sündis 8. detsembril 2001 Saku suurvõltsi ka erakond Ühendus Vabariigi Eest – Res Publica, mis praegu on IRL. Tookordne üritus maksis pool miljonit, teater NO99 piletitulu 6500 osaleja pealt on suurusjärgus 1,4 miljonit ja käsikirjana kõlbavad tookordsed kavandid.

Ajalugu pidavat korduma farsina. Seda ka 21. sajandil.

Igihaljas Heldur Jõgioja

Sõnad “Heldur” ja “lahkunud” ei sobi kokku. Ma keeldun tunnistamast lauset, kuhu need kaks sõna on sisse kirjutatud. Minu jaoks on ta olnud fenomenaalne isik, kes on alati olemas olnud ning kes ka alati jääb. See tähendab, mul on ettekujutus temast kui millestki igavikulisest, millestki igihaljast.

TARMO LAUSING leinaja

Ma ei hakka jutustama, kui tähtis Heldur meie pere jaoks oli või kui palju ta mulle eeskujuna andis – sellest võiks kirjutada raamatu. Ütlen vaid, et ta kosis minu tädi, kui olin kolmeaastane. Heldur oli minu jaoks arvamusiõhuline, kelle sunduseta mõjul astusin 10 aastat tagasi Tartus juba keskkooliajal Keskerakonda.

Kuigi Heldur on laiemalt tuntud eeskätt kui muusik, helilooja, sõnaseadja ning ansambli “Suveniir” asutaja, oli ta ka ühiskonnategelane, rahvamees, vasaktsentristliku mõtte levitaja, poliitik.

Heldur mureses

eesti rahva ning meie riigis toimuva pärast. Talle ei olnud võõras mõiste “maailmavalu”. Heldur tegi pea iga päev ringi Tartu turul – käis naturaalselt kaupa ostmas, kuid ka lihtsate inimestega suhtlemas. Muide, tihtipeale tegi ta seda, ajaleht “Kesknädal” näpus. Ta oli igal pool oodatud külaline, kuna temaga käis kaasas lõbusa-poolne ülev meelevõlu. Heldur oli kuju, kellest oli raske lihtsalt niisama mööda minna. Tal oli väga lai ning tohtu mitmekihiline suhtlusringkond, presidentidest-peaministritest kuni turuvarblaste-kerjusteni välja. See oli ideaalne pinnas poliitilise mõtte levitamiseks, ja seda Heldur ka tegi, kus vähegi sai.

Ta oli aktiivne

netiportaali lugeja, nõnda et alguses printis ta lausa pakkide viisi Delfist kommentaare välja! Postimees.ee-st sai ta ajutise kommenteerimiskeelu, sest temperamentse inimesena läks vahest liiale või avaldas õukonnameedia eelistustest erinevat poliitilist seisukohta. Kuid ta ei lugenud kindlasti pelgalt Eesti meediat, tema info pärines sageli venekeelsetest kanalitest, Läänest või koguni tšetšeeni võitlevast portaalist *kavkazcenter*. Helduril oli alati oma seisukoht, mis oluliselt erines Eestis parajasti valitsevast parempopulistlikust maailmakäsitlusest. Alustades Tähtvere valla kohalike küsimustega ning lõpetades kogu Lõuna-Eestiga, oli Heldur väga hästi kursis nii Eestis kui ka läänemaailma poliitiliste protsessidega. Eriti hästi valdas ta Venemaal, Lähis-Idas ja Kaukaasias toimuvat.

Päevapoliitika

võis mõnikord muutuda Heldurile kinnistemaatikaks. Ei möödunud ühtegi perekondlikku sündmust või kokkusaamist, mil jutt ei oleks läinud poliitikale. 1993. aastast on ta

viiel korral osalenud kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel ning kolmel korral Riigikogu valimistel. Ta oli kolm koosseisu oma kodukohta Tähtvere valla volikogu liige. Ta on olnud valitud Keskerakonna Tartu piirkonna ning hiljem Tartumaa piirkonna juhatuse liikmeks. Heldur rääkis ühiskondlikus debatis kaasa, paljud tema artiklid on

Suured kulud teeniti tasa kontsertidega Austraalia eestlastele. Tava kohaselt viibis “Suveniir” seal ka vabariigi aastapäeval, mil Brisbane’is, Adelaide’is või mujal anti pidulik kontsert ning Heldur pidas aastapäevakõne.

Austraalia-reisidel

sai Heldurile tihtipeale proovikiviks tõsiasi, et väliseestlaste esimene eelistus poliitikas oli ja on rahvuspartei Isamaaliit. Keskerakond pole kunagi eriti tegelnud väliseestlastega, mistap sajad väliseesti kogukonnad on olnud jäetud Lennart Meri, Tunne Kelami, Mart Laari, Toomas Hendrik

raamatuid, kuid miski ei aita. Väliseestlaste enamust oma rahvusromantilisest fluidumist välja tuua osutus paraku võimatuks missiooniks. Kuigi leidus ka erandeid, kes said aru ja olid sallivamad. Austraalia eestlastega suhtlemise käigus saatis Heldur sinna pakkide viisi materjale, mis annaks kohalikele ka pisut teistsugust informatsiooni kui ajaleht “Postimees” või Laari–Kelami jutud. Muu hulgas tean, et Heldur saatis neile tihtipeale “Kesknädala” väljalõikeid või näiteks ostis ära kõik ajalehe Tartus leidunud eksemplarid ja saatis need teele. Seda siis, kui oli ilmunud mõni materjal, mis valgustas “isamaalaste” tege-likku palet.

Pikantse loo

rääkis Heldur sellest, kuidas oli ühel Austraalia-reisil kohanud eestlasti, kes olid kokku puutunud Mart Laari endaga. Nimelt olla Laar millalgi 90-ndatel saabunud Austraaliasse, vaene ja paljas kui nõõp, ei olnud teisel ülikondagi.

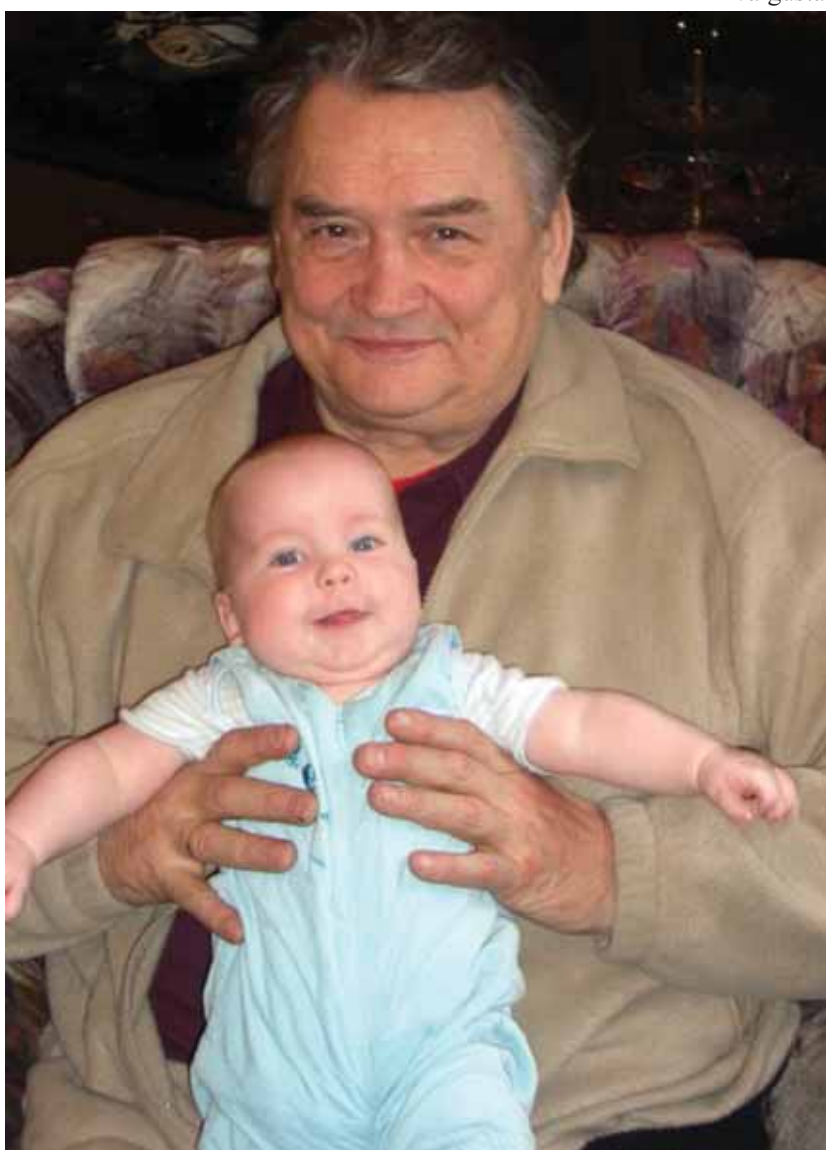
Kohalikud eestlased ostnud Laarile ülikonna, lipsu ja kingad, et tal poleks piinlik rahvuskaslaste ees käia. Laar oli kintgituse vastu võtnud, kuid polnud isegi aitanud, rääkimata sellest, et järgmisel kohtumisel neid inimesi ära tunda. Teda aidanud inimestele jäi paha mekk suhu.

Minu arvates lõppesid Helduri Austraalia-reisid ühelt poolt tervisel põhjustel, kuid teisalt kindlasti ka eelmainitud poliitilistel põhjustel. Heldur ei soovinud sinna sõita eelteadmise, et ta ei leia mõttekaaslasti nende arusaamadele, mida tema õigeks pidas. Lihtsalt tuimalt minna ja kontserte anda, head nägu teha ja sealjuures vaikida – see ei olnud talle vastuvõetav.

Lõpetuseks,

Heldur ei olnud inimene, kes soovinuks näha itkemist ja hädaldamist, isegi enda ära saatmisel mitte. Ta oli inimene, kes soovitas meil elada püsti-päi, rõõmsalt ning teha halamise asemel midagi ära enda ja teiste abistamiseks.

Heldur Jõgioja ei lahku kunagi päriselt, ta elab edasi oma paljudes lauludes ja raamatutes. Mälestus temast kestab pereliikmete ja sõprade ning Heldur Jõgioja loomingu austajate südames.

OLI KORD: Heldur Jõgioja ja Frederik Lausing kevadel 2006. Foto eraarhiiv

ilmunud üleriigilistes ja kohalikes väljaannetes.

Võimatut missiooni

täitis ta Austraalias ehk ta saatis “Kesknädala” väljalõikeid sealsetele väliseestlastele. Reisinud omal ajal läbi suure osa Venemaast, pärast raudse eesriide langemist ka Lääne-Euroopas ning Kanadas, hakkas Heldur aastatuhande algul “Suveniiriga” tegema kuudepikkusi kontserdireise Austraaliasse väliseestlaste juurde, tavaliselt jaanuaris-vebruaris, mil meil on kõige külmem, Austraalias aga parajasti suvi. Reisil olid tihti kaasas ka Sirje ja Rein Kurg ning Toivo Nikopensius (kõik kolm on Helduri poolt värvatud KE liikmed), õõbiti külalislahkete eestlaste kodudes. Selline kontserdireis sai Heldurile tavaks 4–5 aastat järjest.

“Suveniiri”

suur miinus väliseestlaste silmis ilmnemise momendil, kui selgus, et kogu ansambel kuulub Keskerakonda. Siis algas Helduril ja kaaslastel pinev selgitamine, mis on võrreldav tuuleveskitega võitlemisega: räägid ja tõestad, näitad materjale Eesti ajalehtedest ja saadad

In memoriam

HELDUR JÕGIOJA

21.09.1936 – 21.04.2010

Lahkus muusik ja kirjanik, mitmekülgne isiksus, Valgetähe V klassi teenetemärgi kavaler 2006. aastast, Eesti Keskerakonna Tartu piirkonna kauaaegne ja tubli liige Heldur Jõgioja.

Südamesõber VOLDEMAR KUSLAP: “Uskumatu!”

Iga lähedase sõbra surma teade tundub meelevaldne ja uskumatu. Meid Helduriga sidus Elva poistena üle 50 aasta isiklik ja loominguline sõprus. Neid arvutuid esinemisi aastakümnete jooksul kõikvõimalikes kohtades üle Eesti...!

Julgen öelda, et Looja oli Heldurit väga heldekäeliselt mitmekülgsete annetega õnnistanud. Milline hiilgav pianist! „Suveniiri“ asutaja, aga ka paljude teiste ansambelite looja, arranzheerija, inimeste südames koha leidnud sadade laulude looja, tuhandete laulutekstide autor. Aga ka ajalehes “Videvik” ja “Elva Postipoiss” ilmunud arvukate vestete autor.

Lisaks kõigele oli ta lõpetanud Tartu Ülikooli juristina ja töötanud selle ala spetsialistina Virumaal. Ta on sellest perioodist oma elus kirjutanud raamatu, see on nii põnev, et loed nagu kriminaalromaan. Ta on kirjutanud hulga raamatuid, sealhulgas Kaika Lainest.

Tema raamatud äratasid tähelepanu vaimukustega, tal oli suur improviseerimisoskus hetkega sõnu seada, ja ta ületas siin tihti professionaalseid sõnakunstnikke. Kui ta oleks jätkanud juristina, oleks tal ka sel alal olnud silmapaistev tulevik. Heldurit lähedalt tundvad inimesed võisid korduvalt imestada, kui võrd ta oskas vestelda oma väga seiklusrikkast noorusajast. Peale selle valdas ta kuut-seitset võõrkeelt...

Uskumatu, mida kõike ta suutis! Olen haruharva kohanud nii mitmekülgset andekat ja võimekat inimest. Põlve peal võis ta kirjutada laulutekste, tema teadmised ajaloo häämmastasid – ka siin ei suutnud professionaalid tema sügavust, tema fantastilist mälu ära imestada... See oli uskumatu!

Jääb ainult arvata, mida ta oleks saavutanud, kui ta oleks elus kullakamakas! Ta isa oli poola verd...

Teate, sõbrast ei ole võimalik kahe sõnaga rääkida. Ütlen vaid, et mõnda telliskivi võib palju lihvida, aga sellest ei tule briljanti. Heldur oli briljant.

**Nii valus on mõelda,
et Sind enam pole
ja kunagi enam me juurde ei tule.**

HELDUR JÕGIOJA
21.09.1936 - 21.04.2010

**Mälestame erakonnakaaslast.
Meie siiras kaastunne perekonnale.**

Keskerakonna Tartu linna ja Tartumaa piirkond,
erakonnakaaslased üle Eesti

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Mitte „Teeme ära!“, vaid „Hoiaime ära!“

Eks koristustalgud on muidugi vajalikud, sest loodusele on ülearust prahti veetud, prahivedajaiks Eesti elanikud, kes loodusest ei hooli. Kuid need koristustalgud kipuvad muutuma selle erakonna valimispropagandaks, kes asus talguid organiseerima. Aga oli kuulda, et senikogutud praht on ikka veel prügilasse viimata — tekitatud on järjekordne suur looduseroostus.

Kas tänava kordub kõik uuesti? Et see poleks ühe erakonna valimispropaganda, tuleks asi veidi teisiti organiseerida. Reostuse peaks likvideerima kohalik omavalitsus, kellele lähevad appi vabatahtlikud. Teiseks, omavalitsus peaks rakendama meetmeid, et prügi metsa ei veetak. Tuleb teha selgitustööd, et inimesed kohe informeeriks omavalitsust, kui näevad reostajaid. Ärahoidmine tuleb välja odavam kui ärattege-mine.

Väino Pärnpuu, Tallinn

Tahan ajaloosündmusi süstematiseerida

Olen 67-aastane insuldi läbi põdenud pensionär. Mu liikumine on piiratud, aga Eesti Vabariigis toimuvaga tahan ikka kursis olla.

Igapäevase eurojura kõrval huvitavad mind ka muud Eesti Vabariigis toimunud ja toimuvad sündmused. Selleks et neid paremini mõista ja süstematiseerida, palun abi. On palju asju, mis on toimunud, aga mille puhul on segaseks jäänud, kuidas või miks see toimus ja kes olid need isikud, kes ühe või teise sündmuse toimumine ajal olid riigiametites vastutavatel kohtadel. Igal teol on ju ikka ka motiiv, ning kui olulisi tegusid on rohkem või koguni palju, siis kujuneb mingi muster. Nii huvitab mind, kes olid Vabariigi President, peaminister, justiitsminister, siseminister ja Eesti Palga president siis, kui toimusid järgmised sündmused:

Kümne miljoni dollari afäär.

Krooni tulekul käibelt korjatud rublade müük.

Pullapää kriis.

Suurerastamine ja ärastamine.

Relvatehing Iisraeliga.

Parvlaeva Estonia hukk.

Maadevahetusafäär.

Mälestusmärkide afäärid (Lihula sammas ja Pronksödur).

Kui andmed iga siin loetletud sündmuse kohta näiteks esitada tabeli kujul, et need süstematiseeritult esile tuua, võiks see ka teistele Kesknädala lugejatele huvi pakkuda. (Olen Kesknädala lugeja esimesest lehenumb-rist alates ja pean sellest ajalehest väga lugu.)

P. Põhulõug, Tallinn, Pirita

(Kirja saatnu isik on toimetusel teada.)

Valitsuse hoolitsus pensionäride eest võib üha ja aina suureneda

Lihtrahval pole valikut.

Keegi pole meie käest küsinud: kas ikka tasub kõik vallad ümber Valga kokku liita? Maa-inimene hakkab pärast seda veel halvemini elama. Ta oleks keskusest palju kaugemale tõrjutud. Koolid, väikepoed ja postkontorid kaovad üha, arstipunktid vaaguvad hinge. Maaelu on niigi kallim kui linnas. Nüüd läheneb vahe veel suuremaks, sest suured linnapoeid suudavad odavamalt müüa kui külapoeid. Aga Valka sõit on kallid. Samasugune on lugu suurte koolidega. Kui kalliks läheb laste kokkuvedamine sinna! Pealegi tunnevad lapsed kodukohakoolis end palju turvalisemalt.

Nii pagevadki pered linna, kus mugavam elada, ja külad tühjenevad. Noored lähevad nelja tuule poole, alles jäävad vaid 70–80-aastased.

Krooni kadumisega ja euro tulekuga anname jälle osa iseseisvust ära. Kuigi meie põhiseaduse paragrahv nr. 1 ütleb, et Eesti iseseisvus ja sõltumatus on aegumatu ja võõrandamatu, kadus iseseisvus tegelikult juba Euroopa Liitu astumisega. Pole Nõukogude Liidul ja Euroopa Liidul suurt vahet. Siis otsustati kõik Moskvas, nüüd Brüsselis. Kohapeal täidavad eestlased aga isegi jaburaid nõudeid ikka üsna kohusetruult.

Huvitav, kuidas paljudes teistes riikides rahvas oma õiguste eest seisab?! Näeme telerist mee-leavaldusi, streike, tööseisakuid. Meil aga tehtagu inimesegamistahes — ei ühtegi protesti! Imelik, kui orjameelsed me omaenda riigis oleme!

Kuritegevus on siin endiselt probleemiks. Arvan, et esimese astme kuriteod ei tohiks aeguda. Sama peaks olema väljapressimiste ja korruptsiooniga. Ega petisedki eriliselt karistust saa. Võtke kasvõi vanainimesi tüssanud Liis Haaveli lugu. Tegi hulga pensionäre varatuks ja õnnetuks, aga õiget karistust ei saanudki. Sa püha kurat! Kindlasti peaks lihtrahval olema õigusabi kergemini kättesaadav. Advokaadile ju maksta ei jõua.

Aga kes meid, lihtinimesi, kuulab?! Valimiste ajal ehk natuke. Meediasse meie mõtted ei jõua. Ajalehest loed ja telerist näed hoopis teistsugust Eestit, kui tänaval, poes või turul. Kui teleriga on lihtne — pane lihtsalt kinni, siis viletsust, vaesust, tööpuudust ja kuritegevust niisama lihtsalt kinni ei keera.

Koidula Kurg, Valga

Hõissalaul oravatest

Kuidas praegune valitsus on oma tööga hakkama saanud? – küsis Postimehes e-teel 29. märtsil. 54% 3289 vastanust ehk 1776 leidsid, et kohe hästi ja vaata et väga hästi.

Tööpöolest hakka või nendega nõustuma – kui eesmärk oli majanduse põhjalaskmine, siis sellega on suurepäraselt toime tulnud.

Väikese riigi kohta 120 tuhat töötut on ju omaette saavutus. Sõjaeelises Eesti Vabariigis oli puudu hoopis töötajatest. Näiteks toodi Poolast sisse

põllutöölisi. Eks olegi tänast põllumajandust tollasega kohatu võrrelda. Nüüd on endised põllud söötis, kõikjal lokkab umbrohi ja võsa. Mõõdunud sõja ajal panid kümned tuhanded elu kaalule ja põgenesid paatidel Läände. Nüüd, kus meil on taasiseseisevriik, mille härra Ansip lubas tüürida viie rikkaima hulka, lit-sub rahvas taas Läände. Milles probleem? Ehk selles, et oravate valitsus on kogu aeg väga edukalt töötanud – ikka põhimõttel: rikkad rikkamaks,

vaeses vaesemaks.

Postimees (03.04) teavitas: „Masu kärpis mullu ka Eesti tippjuhtide palka.“ Tabelis toodud megapalga-saajaist mainin vaid üht: Eesti Energia bossi Sandor Liive rahakott raskenes 2.256.215 krooni võrra. Kas seda on vähe või ei ole vähe? Igatahes on Reformierakond asisema rahva silmis endiselt populaarseim!?

Elmar Hollmann
Kärda

Pole peremehetunnet, on lootusetus

28. märtsi Postimehes ilmus Signe Leemann kirjutis „Kas Eestist pagetakse vaid töötuse pärast?“. Avaldame lühendatult ühe lugeja kommentaari artiklile, mis võiks huvi pakkuda ka Kesknädala traditsioonilisele lugejale.

Kahju 28.03.2010.12.46 PM:

See, millest inimesed tegelikult puudust tunnevad, on peremehetunne – seesama tunne, mis valdas rahvast, kui 90-ndate aastate alguses Laulva Revolutsiooni käigus lauldi Tallinnas Lauluväljakul „Eestlane olen ja eestlaseks jään“. Rahvas oli ühtne, tunnetati oma jõudu ja, vaatamata majanduslikule kitsikusele, oldi uhked oma rahva ja kodumaa üle. Vaid väga vähesed suutsid aimata, millises suunas ühiskonda juhitakse ja millise krahliga see lõpeb.

Inimesed arvasid, et oleme tõesti vabaks saamas, Seetõttu vaadati joovastuses mööda sellest, kuidas maa uued omanikud hakkasid üksmeelset ühiskonda lammutama üha väiksemateks ja väiksemateks üksusteks, millega kahtlemata kaasnevad tülid, viha, kadedus ja, lõppkokkuvõttes, ühiskonna täielik peataolek ning laostumine. Relvaga maadevallutamine oli kõigilmeeles, kuid selle saavutamise ideoloogiliste ja majanduslike vahenditega tuli

ootamatusena. Ainus võimalus aimata, kes ühiskonda juhivad ja kuidas seda tehakse, on jälgida, kuhu voolavad ühiskonna varad, mille ekvivalendiks raha.

Kõigepealt hakati tagastama varasid; see lõhestas ühiskonna vara saanute ja varata jäänute klassiks. Loodi parteid, avalikustamata, kes neid löi ja rahastas. Valiti täiesti kogematus ja kergesti juhitavad üliõpilased riiki juhtima. Loodi varjatud võimustruktuurid riikliku kaadripoliitika vajadusteks. Erastamise kaudu hakati jagama riigile kuuluvat vara erakätesse, kusjuures kõige tähtsamad ja strateegilised ettevõtted libisesid vaid sentide eest Lääne kapitali omanike valdusesse.

Kogenematus ja äärmiselt keskpärased lapsoliitlikud töid ühiskonda ahnust, kadest, teistega mitte arvestamist, selja tagant löömist, reetmist ja vihkamist. Kiirus, millega suur osa elanikkonnast haarati sellesse möllu, oli hämmastav ja inimesed kaotasid totaalset pea. Nähti vaid uusi

maju, autosid, riideid, välismaareise, aga ei nähtud kõikjal laienevat laenuorjust, hirmu, rahvuslike varade kaotamist ja riikliku tulubaasi üha kiirenevas tempos hävimist – s.t rahvusliku ja riikliku tuleviku hävitamist.

Pole ime, et sellises üliliberaalses ja paljaksröövitud ühiskonnas ei taha meie lapsed elada. Tegelikult nad tahaks ja oleks nõus uskumatute pingutustega ka riigi uuesti üles ehitama, aga selleks puuduvad juba eeldused. Eestis on vastu võetud seadusi, mis igas teises Euroopa riigis oleksid mõeldamatud ja kutsuksid esile

massilise allumatuse (nt uus tööseadusandlus, andmekaitseadus, perekonnaseadus, ajakirjanduseadus jne).

Riiklik kaadripoliitika on katastroofiline – selle käigus on juhtivatele kohtadele pandud sügavalt ebakompetentseid, kuid agressiivseid isikuid. See puudutab nii riiklikku juhtimist, poliitikat, kultuuri, meditsiini, sporti kui ka riigi kontrolli all olevaid massiteabevahendeid. Nende ainaks mõtteks on hävitada endast paremad, et oma ebakompetentsus ei paistaks silma. Riiklikud rahalised toetused kultuurile, meditsiinile ja haridusele jagatakse kitsas ringis omade keskpäraste vahel, juba ette teades, et sellest midagi ei tule.

Suur osa neist, kes on andekad ja ettevõtlikud, peavad Eestist lahkuma, sest neil puudub siin igasugune perspektiiv areneda või midagi saavutada. Nii hävitavad meie hulgast valitud meie oma rahvuslikku geneetikat, sest teatud inimomadused, ka juhiomadused, on päritavad. Tegelikult pole kellelegi vaja juhte, kui rahvas on hääbumisele määratud.

Mõni mõte Tallinna liikluse arengust

Sageli püütakse linnaõhu saastatust ja tänavate ülekoormatust lahendada sõiduaudote arvu kasvu piirates ja ühistransporti propageerides. See ongi õige suund.

Kui loeme ja kuuleme linna tuleviku planeerimisest, siis on praegu märksõnadeks korterelamud ning büroo- ja äripinnad. Miks on see nii? Sest neile objektidele on arendajad juba olemas. Ning linn saabki tihedalt täis ehitatud. Loodetavasti jõuab lähitulevikus kätte ka tootmisettevõtete uus tõus. Siis tuleb need, profiilist hoolimata, ruumipuudusel asutada elukohtadest kaugemale. Kuigi paljud tööstusettevõtted ei sobigi linnakeskkonda, on ka keskkonnasõbralikke, saastevabu, vähe transporti vajavaid tootmisaruseid (õmblus-, trüki-, toiduaine-, elektroonika- jne tööstus). Kui need leiaksid endale reserveeritud koha elamupiirkondade lähedal,

Hiina tramm

langeks oluliselt isiklike autode (praegu vahel 2-3 autot pere kohta) kasutamise vajadus.

Lasnamäe kiirtramm on väärt ettevõtmine. Kuid küsiks: mis vajadus on töölistel Lasnamäelt sõita kesklinna, kui neil tuleb hoopis sõita linna ümbruses olevasse töökohta? Seepärast tuleks kiirtrammiliini viia üle Pirita jõe, otsaga Maardu linna ja Muuga sadamasse. Tuleb tagada autovaba pääs sinnakanti rajatavate tööstuskomplekside juurde.

Mõistagi tekib raskusi koostööahelas Tallinn–Toompea–Harjumaa, aga neid kõiki ühendab ju üks – Eestimaa.

Rein Tomingas

Miks liikluspolitsei nii teeb?

Kas maanteel kiirust mõõtvad radartil peaks ikka olema auto foto? Sõitis tuttav mees ühest linnaosast teise. Tema auto ees ja järel teised. Silla juures hakkas talle järgneva auto taga sõitma politsei. See sõitis (või luuras) nende järel umbes kolm kilomeetrit, siis süütas äkki tuled, möödus enda ees sõitvast autost ja peatas meie tuttava auto. Talle näidati radarit ja öeldi: vaat, seal mäe juures oli tema auto kõigest möödunud ja kiirust ületanud! Radartil oli märgitud ainult kiirus, polnud ei auto fotot ega numbrit. Kõnealuse teelõigu juures oli tohtu lumi, auto, mis kiirust ületas, polnud kohe kindlasti tema auto. Ta oli autos üksinda, mäe kohal sõitsid temast mööda teised autod. Mees järgis kiirust 50 pluss/miinus kilomeetrit tunnis, talle aga öeldi, et olevat sõitnud 77-ga. „Olen juba eakas mees, pole ma mingi rokker ega kihutaja,“ kurtis ahistatu. Ta on alati järginud ja järgib liikluseeskirju. Ei sõitnud kellestki mööda ega ületanud kiirust nüüdki. Ja äkki selline lugu! Suur mure lojaalsel kodanikul. Politsei seda ei arvestanud, mis mees rääkis, vaid kohe hakkas vormistama väärteprotokolli. Õienda sa seal suure tee peal, lumehangede vahel, kui sa veel kuhugi kiirustad! Kas seda kasutatakse ära? Kogu läinud, kirjutas mees siiski kohtule vastuvaidluse. Aga sõdi nüüd kohtu vahet... Ja kuidas seegi lõpeb, pole teada.

Teiseks tahaks öelda paar sõna 7. aprilli Kesknädalas ilmunud Mihkel Tammelaane kirjutise kohta sellest, kuidas politsei Kehtna valla külateedel passib õnnetuid külakehvikuid ja võtab neid vahele, sest ülevaatus ju tegemata. Abivalmile 78-aastasele mehele, kes käis oma traktoriga inimestel maalapikest kündmas, tehti koduteel 12 000 kr trahvi! Tule taevast appi! Ega nad ainult Kehtna vallas nii tee! Süüks saab see, et liiklusvahendimaksud maksmata. Kust aga võtab külas elav inimene maksuraha? Tal lihtsalt pole seda raha. Lugu paneb lausa ahhetama ja võtab võõralgi une, kui hakkad mõtlema. Kus on trahvitegijate südametunnistus!? Kas neil eakast inimesest kahju ei hakanud? Või õpetatakse nüüd politseikoolis selliste tunnete minetamist? Et ärge olgu enam mingit inimlikkust? Kes on teinud seadused, mis lubavad niisuguse trahvi kaela väänata?

Aili Hutsu, Rakvere

Loodame elu paranemist

Väga palju rahvast oli koos Keskerakonna Läänemaa piirkonna aastakonverentsil Haapsalus 17. aprillil. Väga õigesti räägiti möödunud aastal tehtust. Koosolekulisi pahandas eriti see, et Ansipi-Laari valitsuse ajal on rahva elujärg Eestis tõsiselt halvenenud. Nüüd tahavad võimalikult veel ka pensioni vähendada, kuigi elu on siin (sh rohud, söök jm) niigi väga kallis. Rohkesti oli ka neid, kes tahtsid teada, miks Kesknädalat pole müügil. Minul on see leht küll kogu aeg koju käinud, aga mõned siiski ei julge teda tellida, aga lugeda tahaksid küll, sest Kesknädal trüüb kõik ausalt ära, on paljusid sulistemisi avalikuks teinud. Ega kohalikud lehed kõiki neid asju sisse ei pane – üks koer ju teist ei hammusta. Tõsi on seegi, et nii Eestis kui ka meie Haapsalus on paljud asjad läinud kenamaks. Seepärast on kahju, kui poliitikut mõnikord üksteisele jalga taha panevad, otsivad vigu ka sealt, kus neid polegi, takistades elu edendada. Ei saa jätta ütlemata, et meie inimeste meelest on KE piirkonna esimees Jaanus Karilaid omainimene igas mõttes. Ta kohe oskab vanainimestele kannatlikult ära seletada, miks mõni asi on nii nagu on. Loodame, et Keskerakond jääb edaspidigi tugevalt tegutsema. Eks me kõik tahame kaasa aidata, et elu lähaks paremuse poole, mitte aga allamäge, nagu veereb mõnes asjas praegu. Seni on meil erakonda uusi liikmeid juurde tulnud rohkem vanemate inimeste hulgast, aga nüüd tuleb ka noori. Nii mina kui ka teised vanemad olid teevad selleks oma tuttavate hulgas selgitustööd. Konverentsil sai tunnistatud, et paljud uued asjad on vaja meil omavahel kiiremini selgeks arutada ka kitsamas ringis. Igatahes teen juba praegu valimisteks selgitustööd, et Keskerakonnal ikka hästi läheks ja keskerakondlased saaksid veel rohkem anda oma panust Eesti arengusse.

Mari Kaddak

Oh see tubli Eesti Post!

Lugedes Postimehest Eesti Posti üliheadest majandustulemustest ning uhketest plaanidest laiendada tegevust Lätti ja Leetu, olin siiralt hämmastunud, tuginedes oma värsketele postikogemustele – kirjad lähevad Eestis sihtkohta 3–5 päevaga või ei jõua pärale üldse.

Kahjuks kuulun nende inimeste hulka, kellele meeldib postkastist peale reklaamilehtede leida kirju sõbralt, sugulaselt või tuttavalt. Üks näide postikasutusest. Tahtsin saata Läänemaal suure tee ääres elavale õele sünnipäevaks (6. märts) õnnitluskaardi. Et see õigeks ajaks kohale jõuaks, kiirustasin 4. märtsi hommikul Õismäel Nurmeniku keskuse juures olevasse postkasti kaarti panema. Piinliku olukorra tekitas asjaolu, et 6. märtsi lõunases telefonivestluses õega

polnud ma eriti pillav õnnitlus-sõnadega (need olid ju kaardile ritta pandud!), ent ka õe kõne oli kuidagi ebalev, sest tavaliselt me täname kaardi kättesaamisel. Hiljem selgus, et kaart jõudis tema postkasti 8. märtsi keskpäevaks. Et kompenseerida oma „pahategu“, otsustasin saata õele väikese raamatu lihtmaksikirjaga. Selleks pidin sõitma Rocca al Mare ostukeskuse, sest 40 000 elanikuga Õismäel suleti postkontor mitu kuud tagasi. Suure otsimise peale leidsin ostukeskuse pika koridori

lõpust Eesti Posti teenindusboksi. Sain oma tehingu 20. märtsil kell 15 tehtud (kviitung olemas!) ja saadeti jõudis Läänemaale 23. märtsi keskpäevaks. Teine näide. Eesti Posti 5. märtsi Tallinna templi kandev naistepäeva õnnitluskaart jõudis minu postkasti Õismäel

9. märtsi lõunaks. Veel kummalisem lugu. Minu tuttava poolt Tallinnas 6. märtsil posti pandud juubeliõnnitluskaart polnud märtsi lõpukski Lasnamäele jõudnud. Alles veel aasta tagasi jõudis eelmisel päeval postitatud kiri kohale järgmisel päeval. Aga nii nagu noorus ei tule iial tagasi, ei pöördu ka Eesti Posti teenindus tagasi aastate-tagusele tasemele. Ei tea, kuidas hakkavad lätlased ja leedulased leppima sellise postiteenindusega? Mina küll ei lepiks. Või tegustakse välismaal usinamalt kui siin, „omas matsiriigis“?

Aino Kurvits, Õismäe, Tallinn

Töötusest saab juhitamatus majanduses paratamatus

Meie majandusmudel pole liberaalne, vaid anarhiline. Turumajandusekski võib teda vaid tinglikult nimetada. Paratamatu, et 20 aastaga ei saanud Eestis tekkida reaalmajandust. Paratamatu on ka praegune töötute massiarve, ja seda veel pikaks ajaks. Eesti praegune valitsus on kavandanud pildi majanduse kiirest käivitumisest ja arengust pärast euro tulekut. Mis teatud määral ongi õige, aga ka siis on protsess selle valitsuse jätkudes pigem stiihiline, kui plaaniline ja juhitud. On majanduse algtoode, et rahakapital on ablas odava tööjõu järele. Veel parem, kui odavat ja suhteliselt võimekat tööjõudu on palju. Näib, et nimelt sellest ongi lähtunud meie „majandusliberaalid“ nii teoorias kui ka valitsemispraktikas.

Ehk: kui majandus käkki keeratud, on parim viis selle elustamiseks – tekitada tööpuudust. Just nimelt: mitte tööpuudusega võidelda, vaid seda ergutada. Eks ole kole, küsite? Et mis saab inimestest? No mida maksavad valitsejatele töökoha kaotamise hirmus värisejad, juba töö ja elulootusegi kaotanud õnnetud, hariduslootusetud noored? Valitsuse ja Sotsiaalministeeriumi suhtumist töötutesse näitas imehästi jocktrikk, kus nõobile ehk Töötukassale eest jagati ametnikele suur hulk tööinimestelt võetud raha, mis pidanuks minema töötutele. See ütleb kõik: meil ei hoolita ei töötegi jaist ega töötuist; va-

litsus pole tahtnud ega tahagi teha midagi töötuse leevendamiseks. Sotsiaalminister on oma esinemistes teeselnud kaastundlikkust ja hoolivust. Peaminister väidab oma monoloogides, et Eesti eelarvepoliitika on musternäide Euroopale ja et majanduseski on kõik hästi või vähemalt kohe-kohe läheb heaks. Töötukassa 300 ametnikku naudivad prisket preemiat; piskut langeb ka töötuile, kuid heitunud ei saa midagi. Just nagu muinasjutus! Aga selles muinasjutus võidavad ju paha ja kaotajaiks on head. See muinasjutt on õudukas. Õelgu härrased valitsejad ja „liberalistid“ lõpuks oma majandusplaanid ja valitsemispraktika välja otsesõnu, ilma imala vale ja jõhkra küünilisusest. Õelgu nad, et

eesmärgiks ja majandushoovaks ongi võimalikult suure töötutehulga tekitamine ja alamrahva (keskmise) palga kärvutamine. Kuuldavasti on ülemrahva palgad tõusnud, nii et kuldne keskmine ja rahvasade tööjõu taastootmine oleks tagatud. Õelgu nad välja sedagi, et ei looda ega panustagi omamaisete kapitalistidele, sest need on oma rahad sukasaarde pannud ja elavad kenasti rantjedenäna. Ütles ju hr Tamjärv, et tema ei tunnetu mingit masu. Pangaprotsente naudivad ka teised ärastusprotsessis rikkastunud tuusad. Või investeerivad nad väljaspoole Eestit. Tere tulemast Eestisse, koloniaalkapitalism!

Hans Palkman Pärnumaa

Euro-Eesti hümn

Jää kestma, reformarite kange rahvas, ja seisa kaljuna, me kodumaa!
 Ei vaibund kannatustes Sinu vahvus, end läbi kümnenditest murdsid Sa.
 Ja tõusid panganduse vabaks maaks, et päikene Su päevadesse paista saaks.

Nüüd huuga, kinnisvara, money, turul vooga, masu, lõika, lumpenile, haamer, löö!
 Reformi elu, tuksu võimsa hooga, too õnne rahvale, me visa töö!
 Me Euroliidu rahvaste ja riike seas Sa, Eesti, sammu esimese viie kindlas reas!

Kui kants, nii seisavad Su hotellid, Su ees vaid lainetavad laiad veed.
 Sa kõrgel ansiplikkul lippu kannad, suur Ansip juhtimas su tõusuteed.
 Käi kindlalt, saatmas Sind Su õnneteel, me võitlusvaim ja kohkumatu rahameel!

Delfi tundmatu kommentaatori arranžeringust 19. aprillil 2010

Eestlane ütleb: „Hüvasti, Eesti!“

Laenuandjaist pangad, kes mingit omavastutust ei kannan, on huvitatud võlgnikelt raha kiirest kättesaamisest. Seepärast müüakse võlgnikelt ära võetud tagatiskorterid spekulantidele. Korterite hinnad turul langevad järsult, pangad nõuavad laenajailt üha uusi tagatise ja järjest enam Eesti inimesi jääb maksejõuetuks ning kaotab kodu. Õnnetut ei jää muud üle kui kodutuna võlgades virelda või siis põgeneda Taisse, kust pangad neid kätte ei saa ja kus on kodutuna soojem elada.

A. Sepp, Rakvere

Õigest otsast alustatud integratsioon

Sattusin Sillamäel käies niisuguse kena üllatuse peale, mida ei saa ainult endale pidada. Kaupluse teisel korrusel oli avatud kohaliku iseõppinud kunstniku Tanja Zudina maalide näitus egiidi all „Mu isamaa on minu arm“. Väljapaneku alguses oli seinale pandud eesti laulu „Ma tahaksin kodus olla“ venekeelne tõlge, et ka venekeelsed inimesed saaks sisust aru. Iga salmi kohta oli maalitud vastav looduspilt. Väljas oli ka vaateid Tallinnast ja Toolse lossivaremeist. Igatahes tore tegu, et tutvustada kaaslinalasi Eestiga! Jääb vaid soovida, et Ida-Virumaal leiduks teisigi nii tublisid.

Elvi Seppar, Haapsalu

ETV	ETV 2	KANAL 2	KANAL 11
deux balletist "Luikede järv"	ETV 2	16:35 Osoon (ETV 2005)*	11:00 Kodus ja võõrsil*, 4718
Rahvakunstiikud	ESMASPÄEV, 3. MAI	17:05 Elioni Rattamaratonide sari, 1/8*	11:30 Kahevõitlus*
2020	16:45 AegRuum	17:30 Lastefilm Emand	12:00 Vösureporter*
14:10 Ajalik ja ajatu	17:40 Karusmarjad metsikus looduses	18:30 Kevad vaatab silma	12:35 Ühikarotid*
14:40 Reisile minuga	18:05 Lasteekraan	18:45 Tweenie-põngerjad	13:30 Komissar Rex
15:35 Dokumentaalfilm	18:45 Tweenie-põngerjad	19:05 Künkaotsa kliinik	14:25 Lastega kodus
Venezuela, vana naine ja meri	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	19:20 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	15:00 Unistajad, 13/175
Õnne 13	18:05 Lasteekraan	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	16:00 Armastuse nimel
16:30 Aktuaalne kaamera	18:45 Tweenie-põngerjad	19:45 Loomise laul	17:00 Tee õnnele, 429
17:00 Draamasari Sūdameasi	19:10 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	20:00 Mälestuskuurort	17:55 Kodus ja võõrsil, 4719
17:05 Lasteekraan	19:20 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	20:20 Leesi Erm	18:25 Kahevõitlus
17:40 Draamasari Sūdameasi	20:00 Vandekehohu	20:35 Vaataja soovil: Sōda algas homme	19:00 Reporter
18:30 Aktuaalne kaamera	21:00 Reisile minuga	23:00 Ultima Thule	19:00 Krimi
19:00 Ringvaade	21:25 Katy Brandi staaritähestik, 1/6	Linnahallis	20:30 Ülisalajane
20:05 Osoon	21:50 Mängufilm Kōmulugu	23:57 ERR uudised	21:35 Mängufilm Barb Wire
20:30 Tōõtsija	23:20 Uued trikid	PÜHAPÄEV, 9. MAI	23:30 Terminaator - Sarah Connori kroonikad
21:00 Aktuaalne kaamera	00:18 ERR uudised	09:05 Osoon	0:25 Supernatural
21:39 Luuletus: Ivar Sild	TEISIPÄEV, 4. MAI	09:30 Üitsainus Mulgimaa, 2/5*	1:20 Kaks ja pool meest
22:40 Välisilm	17:10 Ars et vita	10:00 Muutuste arhitektid	1:45 Tuvikesed
22:10 Välisilm esitleb: Euroopa anastamine	17:40 Tweenie-põngerjad	10:50 Mōõt on täis	2:10 Komissar Rex
23:15 Erisaade*	18:05 Lasteekraan	11:20 2020: Eesti kosmosesse!	3:00 Vösureporter
23:45 Ringvaade*	18:50 Lastelavastus Mōõmmi aabits	11:50 Bionina	3:25 Reporter*
00:50 Tagatargemad*	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	12:20 Ohhoo!	4:15 Mootorite maailmas*
01:19 ERR uudised	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	12:45 Vita brevis	4:30 Meedium
TEISIPÄEV, 4. MAI	20:00 Pealtnägija	13:25 Kodutee	5:15 Komissar Rex*
06:55 Terevisioon	20:45 Elioni Rattamaratonide sari, 1/8	13:45 Musta katuse all	KOLMAPÄEV, 5. MAI
08:55 Draamasari Sūdameasi	21:10 Vana aja asjad	15:15 Kūūnlavalgel	6:00 Trikimees
09:45 Terevisioon*	21:25 Tamm nr 419	16:30 Subjektiiv	6:25 Joonissari Karupoeg
11:45 Prillitoosi õnnesoovid*	22:20 Kōigusoostaste elu	17:00 Osoon	6:45 Joonissari Superkoer
11:55 Prillitoos	23:10 Mängufilm Kōmulugu	17:30 Lasteendus	Krypto
12:45 Osoon*	00:46 ERR uudised	18:30 Muumioru lood	7:05 Joonissari Pardilood
13:10 Välisilm*	KOLMAPÄEV, 5. MAI	18:55 Jupstigi! Nummi ja sõprade seiklused	7:30 Joonissari 101
13:35 Euroopa anastamine*	16:45 Ohhoo!	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	8:00 Armastuse nimel*, 169/170
14:35 Mōõt on täis	17:15 Bionina	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	11:00 Kodus ja võõrsil*, 4719
15:05 Üitsainus Mulgimaa	17:40 Lastelavastus Oh seda eesliit!, 7	19:45 Draakonikütid II	11:30 Kahevõitlus*
15:30 Tōõtsija*	18:05 Lasteekraan	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	12:00 Krimi*
16:00 Eesti aja lood	18:50 Draakonikütid II	19:55 Sūdameasjad. Lepo Sumera	12:30 Kelgukoerad*
16:30 Õnne 13	19:20 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	20:35 Vaatleja	13:30 Komissar Rex
17:00 Aktuaalne kaamera	20:00 Tōõtsija	22:00 Nōiutud saar	Lastega kodus
17:05 Lasteekraan	20:30 Subjektiiv	22:00 Eluiha	15:00 Unistajad, 14/175
17:40 Draamasari Sūdameasi	21:00 Reisile minuga	22:20 Libarebased ja kooljad	16:00 Armastuse nimel, 170/170
18:30 Aktuaalne kaamera	21:25 Mullast oled sa võetud...	Lepo Sumera. Dracula ja Zombie laps	17:00 Tee õnnele, 430
19:00 Ringvaade	22:15 BMF esitleb: lühikas Uuestisünd	Eesti interpreetid:	17:55 Kodus ja võõrsil, 4720
20:05 Vabariigi kodanikud	22:35 BMF esitleb: lühikas Visitor	Peep	18:25 Kahevõitlus
21:00 Aktuaalne kaamera	22:45 Mängufilm Import/eksport	23:45 Lepo Sumera sūdameasjad	19:00 Reporter
21:39 Luuletus: Priidu Beier	01:04 ERR uudised	Lepo Sumera. Laulud eesti abielulüürikast	RD: Maailma kõige väiksem ema
21:40 OP!	NELJAPÄEV, 6. MAI	00:20 ERR uudised	21:00 Ameerika supermodell
22:10 Mängufilm Import/eksport	16:45 Eesti aja lood	KANAL 2	22:00 Jälgi jätmata
00:25 Ringvaade*	17:15 Aja kõlad: Torupill	ESMASPÄEV, 3. MAI	22:55 Vahelevõtja
01:30 Batareja*	17:40 Tweenie-põngerjad	6:00 Trikimees	23:55 Bordell 232
02:03 ERR uudised	18:05 Lasteekraan	6:25 Joonissari Karupoeg	2:40 Tuvikesed
KOLMAPÄEV, 5. MAI	18:50 Tweenie-põngerjad	6:45 Joonissari Superkoer	3:05 Komissar Rex*
06:55 Terevisioon	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	7:05 Joonissari Pardilood	3:55 Reporter*
08:55 Draamasari Sūdameasi	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	7:30 Joonissari 101	4:45 Rooli võim
09:45 Terevisioon*	20:00 Batareja	8:00 Joonissari 101	5:10 Krimi*
11:45 OP!*	20:30 Tegutseja	8:00 Reporter*	5:35 Vösureporter*
12:15 Batareja*	21:00 Reisile minuga	7:05 Joonissari Pardilood	NELJAPÄEV, 6. MAI
12:45 Üks pilt	21:25 dokkaader Petropolis	7:30 Joonissari 101	6:00 Trikimees
13:00 Riigikogu infotund	22:05 Nota bene!	8:00 Reporter*	6:25 Joonissari Karupoeg
14:00 Vabariigi kodanikud*	22:45 Mullast oled sa võetud...	Tee õnnele*, 427	6:45 Joonissari Superkoer
14:50 Muuseumirott	23:44 ERR uudised	Armastuse nimel*	7:05 Joonissari Pardilood
15:10 Dokumentaalsari	REEDE, 7. MAI	Kodus ja võõrsil*, 4717	7:30 Joonissari 101
Kōigusoostaste elu	16:50 Tagatargemad*	Kahevõitlus*	8:00 Reporter*
Tagatargemad*	17:20 Miljon senti	Ärapanija*	9:00 Tee õnnele*, 430
Õnne 13	17:45 Tweenie-põngerjad	Tähed muusikas*	10:00 Armastuse nimel*, 170/170
Aktuaalne kaamera	18:05 Lasteekraan	Komissar Rex	11:00 Kodus ja võõrsil*, 4720
Lasteekraan	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	Lastega kodus	11:30 Kahevõitlus*
Draamasari Sūdameasi	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	Unistajad, 12/175	12:00 Pehmed ja karvased*
Aktuaalne kaamera	20:00 Operaator Kōps üksikul saarel	Armastuse nimel, 168/170	12:30 Ameerika supermodell*
Ringvaade	18:45 Inami: Unenägude kaev	Tee õnnele, 428	Komissar Rex
Lotokolmapäev	19:20 Aktuaalne kaamera (viipekeeles)	Kodus ja võõrsil, 4718	Lastega kodus
Pealtnägija	19:30 Aktuaalne kaamera (vene keeles)	Kahevõitlus	Unistajad, 15/175
Viking Lotto	20:00 Laulab ansambel Smeritška	Reporter	16:00 Armastuse meri, 1/150
Aktuaalne kaamera	20:50 Minuscule	Vösureporter	Tee õnnele, 431
Luuletus: Triin Tasuja	21:00 Reisile minuga	Ühikarotid	17:00 Tee õnnele, 431
Foorum	21:25 Hercule Poirot	Mentalist	18:25 Kahevõitlus
21:00 Aktuaalne kaamera	23:00 Laboritid	Meedium	19:00 Reporter
21:39 Luuletus: Triin Tasuja	23:30 dokkaader Petropolis	Kaks ja pool meest	Mängufilm King Kong
21:40 Foorum	00:10 Lionel Richie - Coming Home	Ärapanija*	Mängufilm Kadunud naine
Dokumentaalfilm	01:10 ERR uudised	Tõehetk	1:35 Tuvikesed.
Dialogid	LAUPÄEV, 8. MAI	Peamine kahtlusalune	2:00 Komissar Rex*
Ringvaade*	09:00 Osoon	Reporter*	2:50 Kodusaade*
Lotokolmapäev*	09:30 Ajalik ja ajatu	Rosamunde Pilcher - Armastuse silmadega*	Hooaeg*
Viking Lotto*	10:00 OP!*	See vist ongi armastus*	Komissar Rex
Riigikogu infotund*	10:30 MI*	TEISIPÄEV, 4. MAI	Lastega kodus
ERR uudised	11:00 Batareja*	6:00 Trikimees	Unistajad, 15/175
NELJAPÄEV, 6. MAI	11:25 Cyndi Lauperi kontsert	6:25 Joonissari Karupoeg	16:00 Armastuse meri, 1/150
06:55 Terevisioon	12:15 Meie maailma nurk	6:45 Joonissari Superkoer	Tee õnnele, 431
08:55 Draamasari Sūdameasi	12:45 Maailm nagu pada	Krypto	17:55 Kodus ja võõrsil, 4721
09:45 Terevisioon*	13:10 Maja 2006	Joonissari Pardilood	18:25 Kahevõitlus
11:45 Pealtnägija*	13:45 Laulab ansambel Smeritška	7:05 Joonissari 101	19:00 Reporter
12:35 Foorum*	14:10 Perekonnaportree	7:30 Joonissari 101	Mängufilm Kadunud naine
13:25 Maailm nagu pada	14:30 Nota bene!	8:00 Joonissari Superkoer	8:00 Reporter*
Tegutseja*	15:10 Kolm rüüni	7:05 Joonissari Pardilood	9:00 Tee õnnele*, 431
Dokumentaalfilm	15:45 Ob-la-di, Ob-la-da	7:30 Joonissari 101	10:00 Armastuse meri*, 1/150
Hauka grupp	LAUPÄEV, 8. MAI	8:00 Reporter*	11:00 Kodus ja võõrsil*, 4721
Tähelaev	09:00 Osoon	Tee õnnele*, 428	Kahevõitlus*
Õnne 13	09:30 Ajalik ja ajatu	Armastuse nimel*, 168/170	Eestlane ja venelane*
Aktuaalne kaamera	10:00 OP!*	TEISIPÄEV, 4. MAI	RD: Maailma kõige väiksem ema*
Lasteekraan	10:30 MI*	6:05 Uudised vene keeles	
Draamasari Sūdameasi	11:00 Batareja*	6:35 Victoria*, 126/171	
Aktuaalne kaamera	11:25 Cyndi Lauperi kontsert	7:20 Tee õnnele*, 229	
Ringvaade	12:15 Meie maailma nurk	8:05 Aafrika sūdames*	
Kahekōne	12:45 Maailm nagu pada	8:55 Oprah*	
Aktuaalne kaamera	13:10 Maja 2006	9:45 Top Shop	
Luuletus: Apo Iives	13:45 Laulab ansambel Smeritška	10:00 Victoria, 127/171	
MI	14:10 Perekonnaportree	10:55 Kokasaade - Lusikas*	
G. Bizet Carmen	14:30 Nota bene!	11:40 Mis halvasti, see uuestil!	
ERR uudised	15:10 Kolm rüüni	12:35 Top Shop	
REEDE, 7. MAI	15:45 Ob-la-di, Ob-la-da	Rosamunde Pilcher - Sūdamed tuules*	
06:55 Terevisioon	LAUPÄEV, 8. MAI	Viva Hollywood!	
08:55 Draamasari Sūdameasi	09:00 Osoon	Tee õnnele, 230	
09:45 Terevisioon*	09:30 Ajalik ja ajatu	Oprah	
11:45 Kahekōne*	10:00 OP!*	McLeodi tüttred	
12:40 MI*	10:30 MI*	Aafrika sūdames	
13:10 P. Tšaikovski - Pas de	11:00 Batareja*	Üks teist	
	11:25 Cyndi Lauperi kontsert	Mis halvasti, see uuestil!	
	12:15 Meie maailma nurk	12:50 Rosamunde Pilcher - Sūdamed tuules*	
	12:45 Maailm nagu pada	Viva Hollywood!	
	13:10 Maja 2006	Tee õnnele, 230	
	13:45 Laulab ansambel Smeritška	Oprah	
	14:10 Perekonnaportree	McLeodi tüttred	
	14:30 Nota bene!	Aafrika sūdames	
	15:10 Kolm rüüni	Üks teist	
	15:45 Ob-la-di, Ob-la-da	Mis halvasti, see uuestil!	
		12:10 Naiste salajased elud	
		21:00 Da Vinci juurdus	
		21:55 Põrgulikud pruudid 4	
		22:45 Reporter	
		23:35 Aardekütt*	
		0:25 Night Chat	
		5:00 After Chat	
		TEISIPÄEV, 4. MAI	
		6:05 Uudised vene keeles	
		6:35 Victoria*, 127/171	

Nädala juubilar DAVID BECKHAM 35

Tänavu märtsis purunes ühe suure sportlase suur unistus. Maailmatasemel jalgpallistaar, 34-aastane inglasest poolkaitsja David Beckham jääb tõenäoliselt eemale tänavu suvel Lõuna-Aafrikas toimuvast MM-finaalturniirist, sest vigastas vasaku jala Achilleuse kõõlust. Intsident juhtus *AC Milan*'i 1:0 võidumängus *Chievo* üle olukorras, kus Beckham liikus segamatult palliga keskväljal ja varises ühtäkki valudes murule pikali.

Beckhami vigastus tabas Inglismaa avalikkust väga valusalt. Albioni saare vutimehed tulid viimati maailmameistriteks 1966. aastal legendaarsete Bobby Charltoni ja Geoff Hursti juhtimisel. Inglise on pidanud viimasel ajal mitmeid pettumusi läbi elama. Jalgpalli sünnimaa Inglismaa ei saanud osaleda 2008. aastal Austrias ja Šveitsis toimunud Euroopa meistrivõistlustel. Tänavu aga ei pääsenud UEFA Meistrite Liiga poolfinaali suurest nelikust mitte ükski Inglismaa tippklubi (*FC Chelsea*, *FC Liverpool*, Londoni *Arsenale* ja *Manchester United*). Briti vuti üha nutusemaks muutuvast seisust kõneleb ka asjaolu, et pärast meistriliigas kõrbemist asus *Manchester United* otsima uut peatreenerit, sest nüüdseks juba üle 25 aasta klubi tüüri juures olnud *sir Alex Ferguson*

teatas peatsest ametist loobumisest.

David Beckham sündis Londoni lähedal Leytonstone'is. Tema isa Ted ja ema Sandra olid *Manchester United*'i tühingelised fännid. Armastuse jalgpalli vastu juba varajases eas süstisid Davidile tema vanemad. David mängis algul vutti isaga, hiljem juba sõbradega. Kaheksa-aastaselt tegutses ta paremäärana *Ridgeway Rovers*'i poistemeeskonnas. Vaid jalgpalli ümber keerleva elu tõttu õppis David koolis halvasti, nii et tal jäi kooli pooleli. 1991. aastal võeti ta *Manchester United*'i noortemeeskonda, kus mängisid ka hilisemad rahvuskoondislased vennad Gary ja Phil Neville, Nicky Butt, Ryan Giggs ja Paul Scholes.

Inglismaa jalgpallikoondises debüteeris Beckham 1. septembril 1996. aastal mängus Moldova vastu. Oma esimese värava Inglismaa heaks lõi ta 1998. aasta maailmameistrivõistlustel karistuslöögist Kolumbia vastu. Sellest ajast alates sai Beckham üle maailma tuntuks oma täpsete karistuslöökidest.

Oma lemmikklubis *Manchester United*'is mängis Beckham aastatel 1993–2003, teenides 12 miljonit dollarit aastas. *ManU* boss Ferguson on hiljem

väitnud, et Beckham muutus töökast jalgpallurist „moeasjaks“, kui kohtus 1997. aastal oma hilisema abikaasa Victoria Adamsiga, kes on rohkem tuntud kui laulja Posh Spice. „David on õnnistatud erakordse vastupidavusega, ta on selles mõttes parim kõikidest jalgpalluritest, keda kunagi näinud olen,“ rääkis Ferguson ajakirjale *Sports Illustrated*. „Pärast treeningute lõppu jäi ta alati harjutama, harjutama. Aga elu muutus, kui ta kohtas abikaasat. Victoria on popstaar ning David sai uue imago.

Temast kujunes justkui „moeasi“. Mina nägin tema muutumist teistsuguseks inimeseks,“ ütles Ferguson. Viimastel aastatel muutus Beckhami ja Fergusoni läbisaamine nii viletsaks, et 2003. aastal müüs *ManU* boss oma suurima staari 42 miljoni dollari eest Madridi *Real*'ile. Beckham liitus uues klubis mitmete tuntud mängijatega nagu Ronaldo, Zinedine Zidane, Luis Figo ja Raúl. 2004. aastal oli Beckham kõrgeimalt tasustatud jalgpallur maailmas. Ometi jäid tal suurtulemused Madridi

Real'i särgis võisteldes tulemata. Üha suurem meedia tähelepanu ja popikooniks muutumine kahtlemata halvendasid Beckhami võimet keskenduda jalgpallile. Samas läbi oma tuntuse ja osalemise erinevatel promoüritustel suutis ta jalgpallist vaimustuma panna palju noorukeid üle maailma. 2007. aasta jaanuaris ei sõlminud Madridi *Real* Beckhamiga uut lepingut. Järgmisel päeval sõlmis Beckham USA Los Angelese *Galaxy* klubiga viieaastase lepingu, mis kehtib 2012. aastani.

2008. aastal sõlmis Beckham *AC Milan*iga kahekuuse laenulepingu, mida hiljem pikendati *AC Milani* hooaja lõpuni. 2009. aastal naases ta teise laenulepinguga *AC Milani*, eesmärgiga viia end tippvormi enne 2010. aasta MM-i.

Paraku purustas ootamatu vigastus Beckhami unistuse osaleda MM-karika toomises pärast 44-aastast vaheaega taas kodumaale.

Materiaalsete vajaduste pärast Beckham jalgpalli enam mängima ei peaks. Täna on temast saanud väga jõukas mees. Pärast vigastust võib teda jalgpalli juurde tagasi tuua üksnes kirm selle põneva ala vastu. Suurimad rahad jalgpallimaailmas liiguvad just Inglismaal. Krõbedatest piletihindadest hoolimata on peaaegu kõik Inglismaa *Premier* (kõrgema) liiga mängud igal aastal varakult välja müüdud. (Eestist võiks tõmmata paralleeli teatriga, eelkõige Tallinna Linnateatriga, kuhu samuti on alati raske piletit saada.)

Jalgpallurid eesotsas Beckhamiga figureerivad Inglismaa meedias sama suurte staaridena kui Eestis poliitikud. Jalgpalli üle vaidlemine tekitab inglases sama palju kirgi kui eestlastes oma ajaloo üle vaidlemine. Jalgpall on Inglismaa tõeline kuningas.

Indrek Veiserik

Ristsõna: JAANUS KÕRV

Laar: "Aitäh! Ja edu sullegi 45. sünnipäevaks! Tõttõelda oleme ju teineteise..." ... teenistuses alati olnud." Pruuil: "Palju õnne esimese poole..." ... saajandi täitumisel!"